

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1

Forslagets formål er at fremme indsamling og udnyttelse af genetiske ressourcer i og fra Grønland og at regulere adgangen dertil og fordelingen af udbytte derfra. Forslagets formål er videre at sikre, at Grønlands Selvstyre modtager en rimelig del af den værdi og viden, som skabes ud fra genetiske ressourcer fra Grønland, og de øvrige økonomiske og ikke-økonomiske fordele, som opstår som følge af udnyttelse af genetiske ressourcer fra Grønland. Endvidere er et formål med forslaget at fremme skabelse af større viden om og kendskab til Grønlands genetiske ressourcer.

Biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollen sikrer, at oprindelseslandet har ret til en rimelig andel af den værdi, der skabes ud fra landets genetiske ressourcer, og fremmer, at viden om de genetiske ressourcer indsamles og offentliggøres. Forslaget indeholder bestemmelser, der har til formål at sikre, at det grønlandske samfund får økonomiske og ikke-økonomiske fordele i forbindelse med udnyttelse af genetiske ressourcer, samt bestemmelser, der sikrer, at viden indsamles, udforskes og offentliggøres.

1.2

Som led i det daværende landsstyres øgede satsning på nye erhvervsmæssige områder, som havde til hensigt at bidrage til en flerstrengt økonomisk vækst og øget eksport, vedtog landstinget i 2006 loven om biologiske ressourcer. Baggrunden var blandt andet en antagelse om, at den grønlandske biodiversitet muligvis indeholder unikke udviklingsmuligheder med kommercielt potentiale. Den grønlandske biodiversitet, særligt med hensyn til mikroorganismer, er ikke alene af stor videnskabelig værdi, men rummer antagelig også et kommercielt potentiale. Der er allerede fundet interessante organismer i Grønland, og muligheden for at finde nye kommercielt interessante organismer og enzymer er fortsat til stede.

Naalakkersuisut har fortsat et ønske om at fremme nye erhvervsområder, heriblandt kommerciel udnyttelse af genetiske ressourcer. Formålet med landstingslov nr. 20 af 20. november 2006 om kommerciel og forskningsmæssig udnyttelse af biologiske ressourcer er, i overensstemmelse med biodiversitetskonventionen, at udforske biologiske ressourcer, at forskningsresultater derfra udnyttes til at skabe kommerciel værdi, og at Grønland opnår en rimelig andel af den værdi, der bliver skabt på baggrund af biologiske ressourcer.

Siden loven trådte i kraft i 2006 har Naalakkersuisut hvert år modtaget ansøgninger fra forskere fra hele verden om tilladelse til at komme til Grønland for at indsamle genetiske ressourcer med henblik på forskning. På trods af de mange forskningsprojekter er der her - ti år efter, at loven om biologiske ressourcer trådte i kraft - endnu ikke meddelt nogen tilladelser til udnyttelse af genetiske ressourcer, som stammer fra Grønland.

Erfaringen fra de seneste ti år har vist, at erhvervslivet mener, at loven ikke er gennemskuelig, og at Naalakkersuisut primært modtager henvendelser af forskningsmæssig karakter, som ikke skal ende ud i kommerciel udnyttelse.

Med hensyn til at gøre loven mere gennemskuelig, er det nødvendigt at være opmærksom på, hvad loven regulerer og tilsigter at beskytte. Udnyttelse af genetiske ressourcer er ikke sammenlignelig med råstofsektoren, hvor der udvindes mineraler og olie. Det er derfor ikke muligt at anvende den ordning, der findes i råstofsektoren, for at sikre Grønlands rettigheder ved udnyttelse af genetiske ressourcer.

Værdien af udnyttelsen af genetiske ressourcer er typisk baseret på immaterielle rettigheder, det vil sige den viden og teknologi, som udvikles i forbindelse med forskningen og udviklingen. Undersøgelse af genetiske ressourcer forudsætter en prøvetagning, hvor mængden typisk er yderst begrænset. Dette betyder samtidig, at der ved undersøgelse af de genetiske ressourcer typisk ikke sker en nævneværdig påvirkning af det fysiske miljø. Efter prøverne er indsamlet og taget med tilbage til laboratoriet, kan det være umuligt at sikre rettighederne over prøverne eller at bevise, at de stammer fra Grønland. En forsker eller virksomhed, som i Grønland har indsamlet genetiske ressourcer med henblik på kommerciel udnyttelse, kommer ikke nødvendigvis, som i råstofsektoren, tilbage og henter yderligere materiale. Når først en virksomhed eller forsker har taget prøverne, der for eksempel er nødvendige for at udvikle et produkt til masseproduktion og kommerciel udnyttelse, kommer de ikke nødvendigvis tilbage til Grønland for at hente yderligere.

Den gældende lov har til formål at sikre, at de biologiske ressourcers mangfoldighed beskyttes ved udnyttelse, og at Grønland får en rimelig og retfærdig del af de udbytter og fordele, som følger af udnyttelse af biologiske ressourcer. Dette er også hovedformålet med forslaget, der er en opdatering af den gældende lov. Nogle uhensigtsmæssigheder ved den gældende lovgivning er fjernet, herunder er lovens anvendelsesområde indskrænket til genetiske ressourcer. Der er derudover taget højde for de tilføjelser, der er kommet til, siden biodiversitetskonventionen trådte i kraft i 1992, herunder Nagoyaprotokollen.

Når forslaget træder i kraft, ophæves landstingslov nr. 20 af 20. november 2006 om kommerciel og forskningsmæssig anvendelse af biologiske ressourcer.

Gældende lovgivning anvender betegnelsen biologiske ressourcer, som i biodiversitetskonventionen defineres ved enhver form for genetiske ressourcer organismer

eller bestanddele heraf, populationer eller en hvilken som helst biotisk bestanddel af økosystemerne, som kan benyttes af eller have værdi for menneskeheden nu eller i fremtiden.

I forslaget er der valgt at anvende genetiske ressourcer. Dette skyldes et ønske om at tilpasse lovteksten, så den stemmer overens med teksten i biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollen, som også omhandler genetiske ressourcer, da det først og fremmest er de genetiske ressourcer, som kan have forskningsmæssig og kommerciel værdi.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1

Det foreslås, at lovens anvendelsesområde ændres fra biologiske ressourcer til genetiske ressourcer. Baggrunden for at indskrænke lovens anvendelsesområde til genetiske ressourcer er et ønske om at sikre overensstemmelse mellem forslaget og biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollens bestemmelser om udnyttelse. Disse bestemmelser regulerer alene udnyttelse af genetiske ressourcer, og det er derfor vurderet nødvendigt at indskrænke forslagets anvendelsesområde til udnyttelse af genetiske ressourcer. Formålet dermed er også at sikre, at forslaget og bestemmelser, vilkår, udnyttelsestilladelser og udbyttedelingsaftaler efter forslaget anerkendes internationalt som værende i overensstemmelse med biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollens bestemmelser om udnyttelse.

Det foreslås, at formålsbestemmelsen præciseres i forhold til den gældende lov. I den gældende lov er hovedpunkterne fra biodiversitetskonventionens formålsbestemmelse oplistet. Der er dog valgt en anden ordlyd end i konventionen. Forslaget lægger sig tættere op ad konventionen og Nagoyaprotokollens ordlyd, herunder for at sikre overensstemmelse med formålet.

Forslaget understreger Grønlands Selvstyres ejendomsret til Grønlands genetiske ressourcer. Det følger af forslaget, at en udnyttelsestilladelse ikke giver ejendomsret til de indsamlede ressourcer eller bestanddele deraf eller forsknings- eller udviklingsresultater baseret derpå.

Forslaget tager højde for, at der i tidens løb er vedtaget tilføjelser til biodiversitetskonventionen, som for eksempel Nagoyaprotokollen. Det følger af forslaget, at dets anvendelse skal ske i overensstemmelse med internationale aftaler og forpligtelser, som finder anvendelse i Grønland.

Anvendelsesområdet ligger tæt op ad anvendelsesområdet efter den gældende lov. Der er dog sket nogle enkelte indskrænkninger, der har vist sig nødvendige.

Bestemmelserne om et udnyttelsesselskab er ikke medtaget i forslaget. I den gældende lov er der hjemmel til, at Naalakkersuisut kan oprette et udnyttelsesselskab med det formål, at udnyttelsesselskabet skal administrere Grønlands genetiske ressourcer. Baggrunden for ikke

at medtage dette i forslaget er, at erfaringen har vist, at det er uhensigtsmæssigt, at have en sådan hjemmel, og at anvende et sådant selskab. Bestemmelserne i den gældende lov skaber også uklarhed for erhvervslivet, blandt andet fordi der aldrig er blevet oprettet et sådant selskab.

Den gældende lov er bygget op på den følgende måde: Først skal en part have en undersøgelsestilladelse og derefter en kommerciel udnyttelsestilladelse. Alle, der ønsker at indsamle eller erhverve biologiske ressourcer i Grønland, skal have en undersøgelsestilladelse. Det gælder også for dem, der ønsker at indsamle biologiske ressourcer med henblik på senere kommerciel udnyttelse.

Forslaget tilsigter at gøre denne proces nemmere. Forslaget indeholder bestemmelser om, at en virksomhed, der kommer til Grønland med det formål at indsamle og udnytte genetiske ressourcer, ikke længere først skal have en undersøgelsestilladelse, men derimod direkte kan ansøge om at få meddelt en udnyttelsestilladelse.

Forslaget er bygget op om en grundlæggende udnyttelsestilladelse, da det generelt er den bedste måde, hvorpå Naalakkersuisut kan føre kontrol med og sikre modtagelsen af en rimelig del af udbyttet fra indsamling af genetiske ressourcer i Grønland og udnyttelse af genetiske ressourcer fra Grønland. Det gælder, uanset om indsamlingen og udnyttelsen sker som ikke-kommerciel forskning eller som kommerciel forskning, udvikling, markedsføring og salg. Naalakkersuisut kan i en udnyttelsestilladelse fastsætte vilkår om, at en rettighedshaver skal indgå og opfylde en udbyttedelingsaftale med Naalakkersuisut om deling af udbytte, herunder økonomiske og ikke-økonomiske fordele, ved udnyttelse af genetiske ressourcer.

Forslaget indeholder en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser eller vilkår om, at en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse skal være et grønlandsk selskab. Den gældende lov stiller ingen krav om dette, og efter den gældende lov er det således muligt for et udenlandsk selskab at indsamle genetiske ressourcer i Grønland og udnytte dem kommercielt i et andet land.

Forslaget giver mulighed for, at Naalakkersuisut ved meddelelse af en udnyttelsestilladelse kan fastsætte nærmere bestemmelser eller vilkår om rettighedshaverens betaling af vederlag til Naalakkersuisut.

Forslaget har blandt andet til formål at sikre, at viden og teknologier indsamles og gøres tilgængelige for det offentlige. Derfor indeholder forslaget en bestemmelse om, at Naalakkersuisut kan oprette en offentlig database. I forarbejderne til den gældende lov anføres det, at Naalakkersuisut har til hensigt at oprette en database for viden om genetiske ressourcer. Det fremgår dog ikke af selve loven, og der er aldrig blevet oprettet en sådan database.

Forslaget indeholder en bestemmelse om, at Naalakkersuisut kan kræve betaling for udgifter i forbindelse med myndighedsbehandling med videre. Dette er kendt fra anden lovgivning og skal være med til at sikre, at myndighedsbehandling ikke bliver en økonomisk belastning for det grønlandske samfund.

Forslaget og de ændringer, der er foretaget i forhold til den gældende lov, har til hensigt at gøre det nemmere at anvende loven i praksis samt at sikre, at Grønlands Selvstyre modtager en rimelig del af udbyttet og andre fordele fra udnyttelse af landets genetiske ressourcer.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes ikke at have yderligere økonomiske konsekvenser for det offentlige. Naalakkersuisut er i dag ansvarlig for meddelelse af tilladelser efter den gældende lov, og dette videreføres med forslaget. Forslaget giver mulighed for, at Naalakkersuisut kan opnå refusion af de udgifter, Naalakkersuisut har i forbindelse med meddelelse af tilladelser og myndighedsbehandling vedrørende tilladelser, og at Naalakkersuisut kan modtage en del af de økonomiske og ikke-økonomiske fordele ved udnyttelse af genetiske ressourcer.

Administrativt forventes forslaget at have en positiv effekt, da virksomheder, der forventer at udnytte genetiske ressourcer kommercielt, efter forslaget kun skal ansøge en gang. Efter den gældende lov skal en virksomhed først ansøge om meddelelse af en undersøgelsestilladelse og derefter om meddelelse af en kommerciel udnyttelsestilladelse.

Forslaget indeholder en hjemmel til at oprette en offentlig database for viden og data fra genetiske ressourcer. Oprettelsen af en sådan database forventes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser, da det forventes, at nogle af de penge, som selvstyret modtager som vederlag, kan anvendes til dette formål. Forslaget indeholder desuden en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser og vilkår om alle relevante forhold vedrørende databasen, herunder betaling af udgifter i forbindelse med adgang til databasen.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Muligheden for kommerciel udnyttelse af genetiske ressourcer kan blandt andet få potentiel økonomisk betydning for mejeribranchen, fiskeindustrien, levnedsmiddelindustrien samt den biomedicinske og den farmaceutiske industri. Mulighederne for grønlandske virksomheder vil typisk ligge i at indgå samarbejde med disse virksomheder eller blive underleverandører til dem.

De administrative konsekvenser for virksomhederne er begrænset, da erhvervslivet efter forslaget kun skal ansøge en gang om meddelelse af en tilladelse til kommerciel udnyttelse af genetiske ressourcer. Efter den gældende lov skal virksomhederne først ansøge om meddelelse af en forundersøgelsestilladelse og derefter om meddelelse af en kommerciel udnyttelsestilladelse.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

De relevante genetiske ressourcer befinder sig typisk i nogle særlige biotoper, der gør organismerne interessante ud fra et kommercielt udnyttelsessynspunkt. Indsamlingen af disse genetiske ressourcer skal ske i overensstemmelse med bæredygtighedsprincippet og vil derfor have ringe konsekvenser for miljøet og naturen. Når først organismerne er indsamlet, kan de dyrkes og videreudvikles i et laboratorium.

Det vurderes derfor, at en kommerciel udnyttelse ikke vil virke ødelæggende eller forstyrrende på det biologiske liv, hvis der tages hensyn til beskyttelsen af miljøet og naturen i forbindelse med meddelelsen af udnyttelsestilladelser og udførelsen af aktiviteter efter tilladelse, herunder udnyttelsen af genetiske ressourcer.

Naalakkersuisut vil ved meddelelsen af en udnyttelsestilladelse sikre sig, at rettighedshaveren overholder eventuel særlovgivning på miljøområdet, for eksempel selvstyrets bekendtgørelse nr. 4 af 12. april 2010 om fredning af et område ved Ivituut og Kangiliinguit.

Ved meddelelsen af en udnyttelsestilladelse kan Naalakkersuisut desuden fastsætte vilkår for tilladelsen, herunder for eksempel om indsamlingens geografiske område og hvilke metoder, der må anvendes i forbindelse med indsamlingen af genetiske ressourcer.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for borgerne.

Forslaget regulerer indsamling, erhvervelse, udnyttelse og anvendelse af genetiske ressourcer til brug for en anvendelse, der ikke er personlig og privat. Forslaget vil således ikke få administrative konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget indeholder hjemmel til, at tilsynsmyndigheden uden retskendelse kan få adgang til alle dele af virksomheder og aktiviteter, som er omfattet af forslaget, hvis det er påkrævet for at kunne udføre tilsynsopgaver. Ved adgang uden retskendelse skal medarbejderne legitimere sig.

Forslaget finder anvendelse på alle genetiske ressourcer, uanset om de er udnyttet før eller efter forslagets ikrafttrædelse, og uanset om udnyttelsen er sket eller ikke sket i overensstemmelse med forslaget og andre aftaler og forpligtelser.

8. Høring af myndigheder og organisationer med videre

Forslaget var i perioden fra den 22. december 2015 til den 26. januar 2016 offentliggjort på Grønlands Selvstyres høringsportal.

Forslaget var endvidere i høring hos de følgende myndigheder, organisationer med videre: Formandsdepartementet, Finansdepartementet, Råstofdepartementet, Departementet for Bolig, Byggerig og Infrastruktur, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Sundhed, Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet, Kanukoka, Grønlands Erhverv, Grønlands Politi, Qeqqata Kommunia, kommuneqarfik Sermersooq, Kommuneqarfik Qaasuitsup, Kommune Kujalleq, SIK, Greenland Business A/S og Visit Greenland A/S.

Naalakkersuisut modtog hørings svar fra de følgende myndigheder, organisationer med videre: Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet

Udenrigsdirektoratet

Greenland Business

Grønlands Erhverv

Privatperson Aviaja Lyberth Hauptmann

Kommuneqarfik Sermersooq

Kommune Kujalleq

ColdZymes ApS v/Peter Stougaard

Naturstyrelsen

Råstofdepartementet havde ingen bemærkninger til forslaget.

Departementet for Sundhed havde ingen bemærkninger til forslaget.

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug havde ingen bemærkninger til forslaget.

Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender havde ingen kommentarer til forslaget.

Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK) havde ingen bemærkninger til forslaget.

KANUKOKA bemærkede, at de støtter Kommune Kujalleqs hørings svar.

Der er foretaget en tilpasning af lovforslaget og bemærkningerne på baggrund af de indkommende bemærkninger og kommentarer fra eksperter på området.

Det bemærkes, at hørings svarene kun er gengivet i hovedtræk. Bemærkningerne og kommentarerne, som er gengivet nedenfor, er medtaget på baggrund af en væsentlighedsvurdering.

Hørings svar fra Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet:

Høringsparten anførte, at forslagens anvendelsesområde var uklart. Høringsparten anførte blandt andet, at det ikke var klart, hvorvidt udnyttelse af genetiske ressourcer alene omfatter teknologisk manipulation af arvemateriale, eller om genetiske ressourcer skal forstås bredt og derfor er alt materiale, der indeholder arvemateriale.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer i forslagets anvendelsesområde. Anvendelsesområdet er udnyttelse af genetiske ressourcer og aktiviteter i forbindelse dermed. Ved genetiske ressourcer forstås genetisk materiale af aktuel eller potentiel værdi, jf. biodiversitetskonventionens artikel 2. Ved genetisk materiale forstås ethvert materiale hidrørende fra planter, dyr eller mikroorganismer eller af anden oprindelse indeholdende funktionsdygtige arveenheder, jf. biodiversitetskonventionens artikel 2. Begrebet udnyttelse er defineret i forslagets § 6, stk. 1, nr. 11.

Høringsparten anførte videre blandt andet, at det med fordel kunne præciseres, hvad der i forslaget menes med, at inatsisartutloven og bestemmelser og vilkår fastsat efter inatsisartutloven, samt tilladelser meddelt og udbyttedelingsaftaler indgået efter inatsisartutloven, skal fortolkes og anvendes i overensstemmelse med det grønlandske folks rettigheder som folk og oprindeligt folk efter international ret.

En præcisering af dette er indarbejdet i bemærkningerne.

Høringsparten anførte videre blandt andet, at der hverken i forslaget eller i bemærkningerne fandtes en nærmere definition af begrebet "traditionel viden". I den forbindelse anførte høringsparten, at det ville være uhensigtsmæssigt, hvis Naalakkersuisut kunne fastsætte nærmere bestemmelser om betydningen af begrebet.

Høringspartens bemærkninger har givet anledning til at foretage en uddybning og præcisering af bemærkningerne til forslagets § 5 vedrørende anvendelse af traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer. Hjemlen i forslaget til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om betydningen af begrebet, fastholdes, idet denne hjemmel findes hensigtsmæssig.

Høringsparten påpegede videre, at en væsentlig, forventelig kilde til kommerciel udnyttelse af genetiske ressourcer er enzymer udvundet af organismer, der lever i de fredede ikkaitsøjler i Ikka Fjorden, og at det i forbindelse med prøvetagningen ofte er nødvendigt at udføre nedbrydende aktiviteter på Ikkasøjlerne. En sådan nedbrydning kræver en særlig tilladelse efter Grønlands Selvstyres bekendtgørelse nr. 4 af 12. april 2010 om fredning af et område ved Ivittuut og Kangiliinguit.

Bemærkningerne har givet anledning til i de almindelige lovbemærkninger at anføre, at Naalakkersuisut ved meddelelsen af en udnyttelsestilladelse vil sikre sig, at rettighedshaveren overholder eventuel særlovgivning på miljøområdet, for eksempel selvstyrets bekendtgørelse nr. 4 af 12. april 2010 om fredning af et område ved Ivittuut og Kangiliinguit.

Høringsparten bemærkede videre, at det ville kunne give anledning til en lang række notifikationer af Naalakkersuisut, hvis samtlige medforfattere, forlag med videre individuelt skulle notificere Naalakkersuisut om nye publikationer.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

Høringsparten bemærkede, at denne savnede en afklaring vedrørende oprettelsen og driften af den nævnte database. Det skyldtes særligt, at databasen efter bemærkningerne til forslaget ikke forventes at have yderligere økonomiske konsekvenser for det offentlige, idet oprettelsen af databasen forventes finansieret af vederlag fra udnyttelsestilladelser. Høringsparten bemærkede endvidere, at det, henset til at der i de seneste ti år ikke er meddelt nogle udnyttelsestilladelser, må forventes, at det vil være vanskeligt at få dækket etablerings- og driftsomkostninger for databasen ad denne vej.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Formålet for forslaget er blandt andet at sikre en mere gennemsigtig procedure for opnåelse af udnyttelsestilladelser, hvorfor det i fremtiden må forventes, at der vil blive meddelt flere tilladelser til udnyttelse af genetiske ressourcer. Desuden fremgår det af forslagets § 20, stk. 2, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser og vilkår om alle relevante forhold vedrørende databasen, herunder betaling af udgifter i forbindelse dermed og vederlag derfor. Det findes mest hensigtsmæssigt, at de nærmere betingelser vedrørende databasen fastsættes ved bekendtgørelse og ikke ved lov.

Høringssvar fra Udenrigsdirektoratet:

Høringsparten har foreslået, at der i forbindelse med behandlingen af lovforslaget også tages beslutning om gennemførelse af Nagoyaprotokollen i Grønland.

Naalakkersuisut er enig i, at det er hensigtsmæssigt, at der hurtigst muligt sker en stillingtagen til gennemførelsen af Nagoyaprotokollen i Grønland.

Høringsparten gjorde i høringssvaret endvidere opmærksom på brugen af ny terminologi i forbindelse med henvisningen til biodiversitetskonventionen vedrørende oprindelige folk og lokale samfund. Det blev i 2014 under det tolvte møde mellem "the conference of the parties" til biodiversitetskonventionen besluttet at ændre terminologien fra "oprindelige og lokale samfund" til "oprindelige folk og lokale samfund". Det blev i den forbindelse besluttet, at parterne ikke ønskede at åbne op for Nagoyaprotokollen, også selvom det blev besluttet at anvende terminologien "oprindelige folk og lokale samfund" i fremtidige beslutninger under biodiversitetskonventionen. Høringsparten anbefalede derfor at anvende den nye terminologi "oprindelige folk og lokale samfund" i lovforslaget.

Bemærkningerne har givet anledning til at ændre terminologien i forslaget og bemærkninger dertil fra "oprindelige og lokale samfund" til "oprindelige folk og lokale samfund". Naalakkersuisut er i den forbindelse opmærksom på, at biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollen anvender terminologien "oprindelige og lokale samfund".

Høringssvar fra Business Greenland:

Høringsparten hæftede sig ved, at det efter forslaget alene er Grønlands Selvstyre, som kan have ejendomsretten til materialet, og at virksomhederne alene kan opnå en udnyttelsestilladelse. Høringsparten anførte, at det burde undersøges nærmere, om dette er normal praksis på området, og hvis ikke, om det vil medføre vanskeligheder for grønlandske virksomheder med hensyn til at indgå i globale værdikæder baseret på deres immaterielle rettigheder.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Det bemærkes, at det er sædvanligt, at stater har ejendomsretten over egne ressourcer. Forslaget indeholder bestemmelser om, at forskere, virksomheder med videre ved en udbyttedelingsaftale vil kunne opnå rettigheder over de økonomiske og ikke-økonomiske fordele, som vil kunne opstå som følge af udnyttelsen af Grønlands genetiske ressourcer.

Høringsparten opfordrede i høringssvaret til, at der kunne gælde mere lempelige vilkår for små, nystartede grønlandske virksomheder end for store, internationale virksomheder. Dette ville ifølge høringssparten kunne styrke grønlandsk industri på området.

Opfordringen har ikke givet anledning til at foretage ændringer i forslaget. Det bemærkes, at det i forslagets § 9, stk. 8, er angivet, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og vilkår om, at en udnyttelsestilladelse kun kan meddeles, hvis selskabet lever op til nogle specifikke krav, herunder at selskabet er et aktieselskab eller et anpartsselskab. Det må forventes, at § 9, stk. 8, som udgangspunkt ikke vil blive anvendt over for små, nystartede grønlandske selskaber.

Høringsparten anførte desuden, at det overskud, der vil tilfalde selvstyret som følge af udnyttelsen af genetiske ressourcer, må forventes at være kortsigtet, og at det derfor burde administreres på samme måde som råstofindtægter for at undgå overophedning (Hollandsk Syge).

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer.

Hørings svar fra Grønlands Erhverv:

Høringsparten fremkom indledningsvis med nogle bemærkninger til lovforslagets opbygning.

Bemærkningerne har givet anledning til en omstrukturering af nogle af de indledende bestemmelser i forslaget.

Høringsparten anførte derefter blandt andet, at det ikke var klart, hvad der menes med ordene "som sådan brug" i forslagens § 4, stk. 2, nr. 1 og 2.

Ordene havde til formål at præcisere, at bestemmelserne ikke kun omfatter selve indsamlingen eller erhvervelsen, men også brugen af de genetiske ressourcer til personligt forbrug, fortæring med videre. Bemærkningerne har givet anledning til, at ordene "samt sådan brug" er udtaget af forslagens § 4, stk. 2, nr. 1 og 2, og at der i stedet er foretaget en uddybning i bemærkningerne til bestemmelserne.

Høringsparten anbefalede, at bestemmelsen i forslagens § 9, stk. 3, om, at en udnyttelsestilladelse ikke kan meddeles med eneret, skulle udgå, da bestemmelsen ville medføre store vanskeligheder for finansiering af kapital til forskning og udnyttelse af genetiske ressourcer. Som alternativ foreslog høringen, at det kunne indskrives, at en udnyttelsestilladelse kunne tidsbegrænses for derved at sikre en fremdrift i den kommercielle udnyttelse af ressourcerne.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Det bemærkes, at Naalakkersuisut har valgt, at en udnyttelsestilladelse skal meddeles uden eneret, da dette giver mulighed for, at flere kan udnytte de genetiske ressourcer samtidig. Dette vil videre kunne skabe flere aktiviteter, herunder mulig forskning og potentiel kommerciel udnyttelse af genetiske ressourcer. Det vurderes, at meddelelsen af en udnyttelsestilladelse uden eneret generelt vil medføre flere fordele for det grønlandske samfund end meddelelse af en udnyttelsestilladelse med eneret til bestemte områder i bestemte perioder. Bestemmelsen i forslagens § 9, stk. 3, er således udtryk for en afvejning af samfundets generelle interesser og den enkelte person eller virksomheds kommercielle interesser og andre interesser.

Høringsparten anførte videre, at bestemmelsen i forslagens § 9, stk. 7, reelt kun regulerede kravene til eventuelle ændringer i udnyttelsestilladelsen. Hvis bestemmelsen skulle bruges til at ændre tilladelsen, måtte den ifølge høringen omformuleres og klart beskrive, at dette skal ske i dialog mellem Naalakkersuisut og den, der har fået meddelt udnyttelsestilladelsen. Høringen angav i den forbindelse, at der ikke ville være nogen, der turde at investere i udnyttelse af genetiske ressourcer, hvis Naalakkersuisut frit og alene kunne ændre udnyttelsestilladelsen.

Bemærkningerne har givet anledning til at tilføje en ny sætning i bestemmelsen i § 9, stk. 7, som fastslår, at et tillæg om ændring af en tilladelse kun kan meddeles af Naalakkersuisut på grundlag af en aftale derom med rettighedshaveren.

Høringsparten anførte videre, at der ikke burde fastsættes krav om betaling af gebyrer med videre i forbindelse med sagsbehandlingen, hvis Naalakkersuisut ønsker at fremme erhvervsudviklingen ved hjælp af forskningsprojekter vedrørende genetiske ressourcer. Det nævnte krav om betaling af gebyrer med videre ville ifølge høringssparten alene begrænse forskningen og dermed en kommende kompetence- og erhvervsudvikling inden for området.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Bestemmelserne bygger på et princip om brugerbetaling for personer og virksomheder, som foretager ressourceudnyttelse. Tilsvarende bestemmelser findes i anden lovgivning om ressourceudnyttelse, herunder for eksempel råstoflovens § 86, stk. 5. Princippet om brugerbetaling er også udtryk for et princip om, at personer eller virksomheder, som gerne vil foretage indsamling og udnyttelse af genetiske ressourcer, selv må bære omkostningerne forbundet med deres aktiviteter, herunder myndighedsomkostninger.

Høringsparten anførte desuden, at det virkede noget uforståeligt, at en rettighedshaver skulle være forpligtet efter udbyttedelingsaftalen efter ophøret af udnyttelsestilladelsen, da det måtte formodes, at udbyttet ophørte ved udnyttelsestilladelsens ophør. Høringsparten anførte i forlængelse deraf, at det klart burde fremgå af bemærkningerne, hvad formålet med bestemmelsen er.

Bemærkningerne har givet anledning til, at Naalakkersuisut har uddybet bemærkningerne til forslaget § 17.

Høringsparten bemærkede, at det burde undersøges, om det er i strid med ophavsrettighederne, at Naalakkersuisut vil publicere forskningsartikler, der er skrevet til andre tidsskrifter. Høringsparten anførte i den forbindelse, at det ville være i strid med principperne om patentrettigheder, hvis Naalakkersuisut offentliggjorde alle forskningsresultater, som forskning inden for området førte frem til. Det ville ifølge høringssparten også medføre, at forskeren ikke havde noget at forhandle med over for andre forskeres forskningsresultater. Offentliggørelsen af eventuelle resultater/rapporter burde ifølge høringssparten derfor kun ske efter aftale med den, der har udnyttelsesrettigheden/patentet, og dette burde klart fremgå af lovforslaget.

Bemærkningerne har givet anledning til, at der i forslaget § 18, stk. 4, er tilføjet en ny sætning om, at offentliggørelse ikke vil ske, idet omfang det er i strid med immaterielle rettigheder vedrørende offentliggørelse af publikationerne.

Høringsparten bemærkede videre, at forslaget § 23 var formuleret noget indforstået, idet forslaget omtaler "regeringen", men ikke hvilken regering. Høringsparten formodede, at det drejede sig om den danske regering.

Bemærkningen har givet anledning til generelt at ændre "regeringen" til "den danske regering".

Hørings svar fra Aviaja Lyberth Hauptmann:

Høringsparten spurgte i høringssvaret ind til, hvorvidt den enkelte forskers ret til at forske i data og resultater, som er opnået i forbindelse med tilladelsen, ophører ved tilladelsens ophør.

Høringsparten angav blandt andet, at data og resultater ofte deles mellem forskere, og at de nævnte data og resultater ofte genanvendes i forbindelse med arbejde med nye projekter og ny data. Dette kan ifølge høringssparten ske flere år efter det oprindelige projekt, og en fremtidig anvendelse af data og resultater kan være svær at forudse. Det er ifølge høringssparten problematisk for forskere, hvis en udnyttelsestilladelse begrænser forskerne i at dele viden og data, og det kan få betydning for Grønland, idet forskning vedrørende Grønland sætter fokus på Grønland. Høringsparten understregede, at det er uset i forskermiljøet at bede om betaling for data og viden. Forskere, der deler data og viden, tjener derfor ikke penge på dette, men får udbyttet gennem samarbejde og publiceringer.

Høringsparten anførte videre, at Grønlands Selvstyre kun ville opnå fordele ved, at flere forskere forskede i Grønland. Hvis selvstyret ønskede, at flere personer og virksomheder søgte om at få meddelt en udnyttelsestilladelse og dermed delte deres viden med Grønland, burde selvstyrets gøre det så nemt og så tilgængeligt for ansøgerne som muligt.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Se høringssvaret ovenfor fra Grønlands Erhverv vedrørende princippet om brugerbetaling for personer og virksomheder, som foretager ressourceudnyttelse.

Høringsparten anførte i forbindelse med forslaget § 18, stk. 4, at det er ulovligt at offentliggøre manuskripter fra publiceringer fra tidsskrifter, idet der ved publicering i tidsskriftet overdrages copyright. Høringsparten anførte i forbindelse med forslaget § 20, stk. 1, at dette kunne ødelægge patentingskrav om novelty og være i konflikt med andre aftaler, som forskerne måtte have. Høringsparten anførte desuden, at bestemmelserne i forslaget § 20, stk. 1, skadede forskernes mulighed for at handle (uden penge) med data.

Bemærkningerne har givet anledning til, at der i forslaget § 18, stk. 4, er tilføjet en ny sætning om, at offentliggørelse ikke vil ske, idet omfang det er i strid med immaterielle rettigheder vedrørende offentliggørelse af publikationerne.

Hørings svar fra Kommuneqarfik Sermersooq:

Høringsparten efterlyste indledningsvis en redegørelse eller lignende dokument vedrørende erfaringer og tiltag fra andre lande inden for området udnyttelse af genetiske ressourcer, som kunne være relevante for Grønland.

I forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget har Naalakkersuisut undersøgt og vurderet internationale aftaler, regler og modeller for tilladelser og aftaler vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer. Naalakkersuisut har endvidere undersøgt og vurderet regler og modeller for tilladelser og aftaler vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer i enkelte lande, herunder Danmark, Norge, EU og Australien.

Høringsparten bemærkede, at høringssparten savnede en nærmere beskrivelse af anvendelsen af begrebet "oprindelige folk" i praksis. Begrebet "oprindelige folk" vedrører også begrebet "traditionel viden", som blandt andet findes i forslaget § 5 s og § 8. Høringsparten anførte blandt andet, at det med fordel kunne tydeliggøres, at det er aktøren, der har ansvaret for at afklare, hvorvidt der findes traditionel viden vedrørende en given genetisk ressource.

Naalakkersuisut er enig i, at det er hensigtsmæssigt at tydeliggøre dette. Bemærkningerne har givet anledning til, at der i forslaget § 5, stk. 1, og bemærkningerne dertil er tilføjet en ny sætning om, at en rettighedshaver, der udfører aktiviteter vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer, må undersøge og vurdere, om der findes relevant traditionel viden, og hvordan en eventuel traditionel viden kan anvendes i forbindelse med udnyttelsen af de genetiske ressourcer.

Høringsparten anførte, at bestemmelser i forslaget om kontrol og egenkontrol med fordel kunne uddybes. Høringsparten foreslog at tilføje nogle bestemmelser, som imødekom risici for "transfer pricing".

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Forslaget indeholder allerede bestemmelser om rapportering vedrørende aktiviteter i forbindelse med udnyttelse af genetiske ressourcer, herunder blandt andet forslaget § 21. Hvis rapporteringen giver anledning til spørgsmål fra Naalakkersuisuts side, følger det af forslaget, at Naalakkersuisut kan anmode om yderligere oplysninger og dokumenter fra rettighedshaveren. Hvis der opstår spørgsmål vedrørende fastsættelse af samhandelspriser mellem concernforbundne selskaber ("transfer pricing"), kan Naalakkersuisut ligeledes anmode om yderligere oplysninger og

dokumenter fra rettighedshaveren. Naalakkersuisut kan desuden meddele påbud, hvis der er grundlag for at konstatere, at anvendte samhandelspriser ikke er i overensstemmelse med markedspriserne.

Høringsparten omtalte videre bestemmelserne i forslagets § 4, stk. 2, (tidligere forslagets § 6, stk. 2) om, at forslaget ikke finder anvendelse på ikke-kommerciel indsamling eller erhvervelse af genetiske ressourcer til personligt forbrug, til brug til fortæring eller til pynt eller til brug til undervisningsformål. Høringsparten savnede en vurdering af, hvorvidt de nævnte undtagelser i forslagets § 4, stk. 2, indirekte kunne medføre en udhuling af de kommercielle muligheder vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer, idet bestemmelserne i forslagets § 4, stk. 2, kun omfatter mindre omfattende ikke-kommercielle aktiviteter. Det vurderes derfor, at forslaget ikke vil have en negativ samfundsøkonomisk effekt på kommerciel udnyttelse af genetiske ressourcer.

Høringsparten anførte desuden, at det i forbindelse med forslagets § 9, stk. 8, nr. 1, om Naalakkersuisuts mulighed for at stille krav til udnyttelsesselskabet om, at selskabet er et aktieselskab eller et anpartsselskab med hjemsted i Grønland, burde overvejes, om et sådant krav kunne imødekommes ved et udenlandsk selskabs oprettelse af et "skuffeselskab" i Grønland.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Det er korrekt, at det efter forslaget er muligt at anvende selskaber, hvis selskabskapital fuldt ud eller i det væsentligste er ejet af udenlandske kapitalejere, herunder udenlandske selskaber. Efter Naalakkersuisuts vurdering er det dog nødvendigt at give mulighed for dette, da udenlandske personer og virksomheder ellers ikke ville kunne udføre aktiviteter vedrørende genetiske ressourcer i Grønland gennem et grønlandsk selskab.

Høringsparten bemærkede i forbindelse med forslagets §§ 11 og 12 blandt andet, at de meget succesrige projekter vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer med fordel kunne være omfattet af IBA-lovgivningen for derved at sikre, at særligt større projekter er samfundsmæssige bæredygtige.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Naalakkersuisut bemærker i den forbindelse, at en aftale om deling af udbytter og fordele, som følger af udnyttelsen af genetiske ressourcer, både omhandler deling af økonomiske og ikke-økonomiske fordele, herunder royalty, rapportering, vidensdeling, vilkår om samarbejde mellem rettighedshaveren og grønlandske myndigheder og institutioner med videre. Samarbejdet kan både vedrøre forskning, udvikling og indsamlingsaktiviteter i Grønland med

videre. Det er således muligt for Naalakkersuisut at stille krav om og håndhæve, at aktiviteterne vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer er samfundsmæssigt bæredygtige.

Høringsparten bemærkede videre, at en rettighedshaver på forhånd burde gøres opmærksom på størrelsen af gebyrer med videre, som rettighedshaveren skal betale til Naalakkersuisut i forbindelse med myndighedsbehandlingen med videre.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Det bemærkes i den forbindelse, at der med bestemmelserne i §§ 13 og 14 ikke tilsigtes, at Naalakkersuisut med hjemmel i disse bestemmelser kan opkræves gebyrer, afgifter eller udgiftsrefusion ud over de beløb, Naalakkersuisut har afholdt eller forventer at anvende til sags- og myndighedsbehandling og andre myndighedsaktiviteter vedrørende den pågældende udnyttelsestilladelse, udbyttedelingsaftale eller sag. Betalingen for myndighedsbehandlingen med videre kan blandt andet opgøres og opkræves på baggrund af en timesats for det aktuelle tidsforbrug ved myndighedsbehandlingen med videre.

Høringsparten bemærkede desuden, at en rettighedshaver efter forslaget § 15 ikke kan overdrage en udnyttelsestilladelse eller udbyttedelingsaftale til en anden part, medmindre Naalakkersuisut godkender dette. Høringsparten opfordrede i den forbindelse til at tilføje nogle bestemmelser i forslaget, som kunne sikre samfundet en rimelig andel af de fordele og udbytter, som måtte opstå ved sådanne overdragelser.

Naalakkersuisut er enig i, at det er hensigtsmæssigt at sikre, at udbyttedeling fortsat sker ved en eventuel godkendt overdragelse.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer, idet bestemmelser og vilkår om en rettighedshavers overdragelse af rettigheder til en tredjepart vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer vil blive reguleret i udnyttelsestilladelsen og udbyttedelingsaftalen.

Høringsparten anførte i forbindelse med forslaget § 22, at det kunne være relevant at føre tilsyn med overholdelsen af bestemmelserne i forslaget i forbindelse med aktiviteter vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer uden for Grønland.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Efter bestemmelsen i § 22 fører Naalakkersuisut tilsyn med rettighedshavere, aftaleparter og andres aktiviteter og forhold omfattet af forslaget, herunder bestemmelser og vilkår fastsat i medfør af forslaget i tilladelsen, udbyttedelingsaftalen med videre. Forslaget finder blandt andet anvendelse på enhver adgang i Grønland eller udlandet til genetiske ressourcer fra Grønland og enhver udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland, samt enhver adgang

i Grønland til genetiske ressourcer fra en anden stat end Grønland og enhver udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra en anden stat end Grønland. Det følger af forslaget § 4, stk. 1, nr. 1 og 2. Efter forslaget kan Naalakkersuisut således føre tilsyn med aktiviteter vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer både i og uden for Grønland.

Høringsparten anførte afslutningsvis nogle enkelte bemærkninger vedrørende forslagets tilbagevirkende kraft efter forslagets § 30.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Naalakkersuisut har meddelt nogle tilladelser vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer, men indtil videre har aktiviteterne efter de nævnte tilladelser generelt ikke ført til kommercielle aktiviteter vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer. Den tilbagevirkende kraft vil derfor i praksis ikke få nogen betydning for kommercielle aktiviteter.

Med hensyn til ikke-kommercielle aktiviteter er formålet med bestemmelsen i forslaget § 30 at sikre, at aktiviteterne fremover bliver omfattet af lovens ordning, der er i overensstemmelse med de seneste internationale aftaler vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer, herunder Nagoyaprotokollen.

Hørings svar fra Kommune Kujalleq:

Hørings svaret indkom den 2. februar 2016 og dermed efter udløbet af høringsfristen den 26. januar 2016.

Høringsparten bemærkede indledningsvis, at det ikke var muligt at foretage en tilbunds gående analyse af lovforslaget, da forslaget blev sendt i høring samtidig med flere andre væsentlige lovforslag.

Høringsparten anførte, at der ved tilsyn og kontrol af levende organismer efter forslaget § 22 kan være tale om ganske kostbare og komplicerede processer, der kræver en særlig faglig viden og kapacitet, måle- og laboratorieudstyr med videre. Høringsparten anførte, at det efter høringspartens opfattelse ikke altid vil være muligt for Naalakkersuisut at have denne viden og kapacitet med videre. Høringsparten anbefalede, at der i lovforslaget blev indarbejdet en mulighed for Naalakkersuisut til at uddelegere kontrol og tilsynsførelse til en ekstern institution, herunder en udenlandsk institution.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Det følger af forslaget § 22, at Naalakkersuisut fører tilsyn med rettighedshavere, aftaleparter og andres aktiviteter og forhold omfattet af forslaget, herunder bestemmelser og vilkår fastsat i medfør af forslaget. Hvis der måtte opstå behov for det, kan Naalakkersuisut indgå et samarbejde med andre

personer eller organisationer, herunder udenlandske personer eller organisationer, i forbindelse med kontrol og tilsynsførelsen efter forslagens § 22.

Høringsparten anførte videre, at definitionerne i lovforslagets § 8 (nu forslagens § 6) med fordel kunne rykkes frem til §§ 1 eller 2.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Naalakkersuisut finder det formålstjeneligt, at definitionerne står i forlængelse af forslagens anvendelsesområde, som omtales i forslagens §§ 4 og 5 (tidligere §§ 6 og 7).

Høringsparten anførte desuden, at det var uhensigtsmæssigt, at både lovforslagets §§ 1 og 6 havde overskriften "Anvendelsesområde".

Bemærkningerne og tilsvarende bemærkninger fra andre høringsparter har ikke givet anledning til ændringer i overskriften til forslagens kapitel 1. Det er kapitel 1 der har overskriften "Anvendelsesområde og definitioner med videre" og ikke paragraf 1. Overskriften til kapitel 1 dækker over hele kapitlet. Paragraf 1 har ingen overskrift.

Høringsparten bemærkede, at formuleringen "suveræn ret" i forslagens § 2 med fordel kunne omformuleres. Høringsparten anførte i den forbindelse, at Grønlands Selvstyres ret til at råde over Grønlands genetiske ressourcer udledes af selvstyreordningen.

Bemærkningerne har givet anledning til at foretage en uddybning af bemærkningerne til forslagens § 2. Se også ovenfor vedrørende høringssvaret fra Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet. I bemærkningerne præciseres det, at det grønlandske er et folk og et oprindeligt folk efter international ret, og at det grønlandske folk derfor har ret til at råde over egne naturressourcer. Videre har Grønlands Selvstyre overtaget området vedrørende biologiske og genetiske ressourcer efter selvstyreloven. Grønlands Selvstyre har således den lovgivende og udøvende magt inden for dette område.

Høringsparten anførte videre, at tilladelser til udnyttelse af genetiske ressourcer i Grønland kan have væsentlig betydning for lokalsamfundene. Høringsparten anbefalede derfor, at det blev lovligt at høre den pågældende kommune forud for meddelelsen af en udnyttelsestilladelse.

Bemærkningerne og tilsvarende bemærkninger fra andre høringsparter har givet anledning til, at der i forslagens § 5, stk. 1, og bemærkningerne dertil er tilføjet en ny sætning om, at en rettighedshaver, der udfører aktiviteter vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer, må undersøge og vurdere, om der findes relevant traditionel viden, og hvordan en eventuel traditionel viden kan anvendes i forbindelse med udnyttelsen af de genetiske ressourcer. Se

også ovenfor vedrørende hørings svaret fra Kommuneqarfik Sermersooq. Det fremgår videre af forslaget § 1, stk. 4, at formålet med forslaget blandt andet er, at regulering og udnyttelse af genetiske ressourcer og aktiviteter i forbindelse dermed sker forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed. Den nævnte bestemmelse omfatter også hensynet til lokalsamfundene.

Høringsparten anførte desuden, at det var uklart, hvad der mentes med bestemmelsen i forslaget § 11, stk. 5, om, at en part skal indgå og opfylde en udbyttedelingsaftale.

Høringsparten anførte i den forbindelse, at en aftale er kendetegnet ved, at den ikke må indgås under tvang.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Det følger af forslaget § 11, at Naalakkersuisut i en tilladelse efter § 9 kan fastsætte vilkår om, at en rettighedshaver skal indgå og opfylde en udbyttedelingsaftale med Naalakkersuisut om deling af udbytte, herunder økonomiske og ikke-økonomiske fordele, ved udnyttelse af genetiske ressourcer. En tilladelse til udnyttelse kan således være betinget af, at den part, der ønsker at udnytte genetiske ressourcer, skal indgå en udbyttedelingsaftale med Naalakkersuisut. En sådan aftale indgås på gensidigt vedtagne vilkår (mutually agreed terms). Ønsker parten ikke at indgå en sådan aftale, vil den pågældende ikke altid opfylde betingelserne for meddelelse af en tilladelse til udnyttelse. Naalakkersuisuts ret til at kræve, at rettighedshaveren indgår en udbyttedelingsaftale med Naalakkersuisut, følger af blandt andet selvstyrets ret til at råde over og udnytte Grønlands genetiske ressourcer.

Afslutningsvis bemærkede høringsparten, at oprettelsen af en database efter forslaget § 20, stk. 1, burde være obligatorisk, hvis forslaget § 18, stk. 4, skulle give mening. Forslaget § 18, stk. 4, fastlægger, at skriftlige publikationer, som nævnt i § 18, stk. 3, vil blive offentliggjort i en offentlig database efter § 20.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Det følger af forslaget § 20, stk. 1, at Naalakkersuisut kan oprette en database, hvor offentligheden kan få adgang til oplysninger og data vedrørende genetiske ressourcer. Naalakkersuisut er dog ikke forpligtet til at oprette en database som nævnt i forslaget § 20, men kan fastsætte bestemmelser og vilkår om oprettelse eller anvendelse af andre databaser, der er omfattet af internationale aftaler eller forpligtelser, som finder anvendelse i Grønland, og alle relevante forhold i forbindelse dermed. Det følger af forslaget § 20, stk. 5.

Hørings svar fra ColdZymes ApS v/Peter Stougaard:

Høringsparten anførte, at det var uklart, hvilke dele af forslaget der vedrørte henholdsvis forskningsmæssige og kommercielle aktiviteter, og at det derfor kunne virke uoverskueligt at

ansøge om meddelelse af en tilladelse til at forske i Grønlands genetiske ressourcer. Høringsparten fremhævede blandt andet, at forskningsmæssige aktiviteter i Antarktis, Svalbard og USA ikke kræver meddelelse af en tilladelse dertil, og at den efterfølgende kommerialisering i de nævnte områder er gratis.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Formålet med forslaget er generelt at sikre, at forslaget og bestemmelser, vilkår, udnyttelsestilladelser og udbyttedelingsaftaler efter forslaget anerkendes internationalt som værende i overensstemmelse med biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollens bestemmelser om udnyttelse. De nævnte internationale regler har grundlæggende til formål at sikre, at der ikke sker en ukontrolleret indsamling og udnyttelse af genetiske ressourcer fra de enkelte stater og lande. Grønland har således suveræn ret til at råde over og udnytte Grønlands genetiske ressourcer og til at give andre adgang til at indsamle og udnytte Grønlands genetiske ressourcer og fastsætte og aftale vilkår derfor. Desuden har Grønland ret til en rimelig og retfærdig del af udbyttet ved udnyttelsen af genetiske ressourcer. Det følger blandt andet af artikel 3 i biodiversitetskonventionen og artikel 5 i Nagoyaprotokollen.

Høringsparten anførte videre, at bestemmelserne i forslaget om, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere vilkår, og at Naalakkersuisut kan pålægge en rettighedshaver at betale bestemte beløb med videre, skabte usikkerhed. Høringsparten anførte i den forbindelse, at det burde fremgå klart af forslaget, hvilke betingelser og vilkår en rettighedshaver skal opfylde for at få meddelt en udnyttelsestilladelse.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Behovet for at fastsætte bestemte betingelser og vilkår afhænger af en konkret vurdering i de enkelte tilfælde, og bestemmelserne sikrer derfor fleksibilitet i forslaget. Ved fastsættelsen af betingelser og vilkår må Naalakkersuisut dog generelt handle i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder princippet om ikke-diskrimination.

Høringsparten anførte desuden, at det ville være forbundet med stor ulempe og usikkerhed for virksomhederne, hvis virksomhederne skulle betale gebyrer (fees), udgifter til administration, sagsbehandling med videre.

Bemærkningerne og tilsvarende bemærkninger fra andre høringsparter har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Bestemmelserne bygger på et princip om brugerbetaling for personer og virksomheder, som foretager ressourceudnyttelse. Tilsvarende bestemmelser findes i anden lovgivning om ressourceudnyttelse, herunder for eksempel råstoflovens § 86, stk. 5. Princippet om brugerbetaling er også udtryk for et princip om, at personer eller virksomheder, som gerne vil foretage indsamling og udnyttelse af genetiske ressourcer, selv

må bære omkostningerne forbundet med deres aktiviteter, herunder myndighedsomkostninger.

Høringsparten bemærkede, at der i forslagets §§ 8 og 6 (nu §§ 6 og 4) ikke skelnes mellem domesticerede og ikke-domesticerede organismer. Høringsparten bemærkede i den forbindelse, at forslaget efter dets nuværende ordlyd blandt andet vedrører mikroorganismer, krebsdyr, herunder for eksempel rejer, og pattedyr, herunder for eksempel lemninger, harer, sæler og får. Videre vedrører forslaget blandt andet planter, herunder for eksempel tang, kvan, rosenrod og kartofler. Høringsparten bemærkede, at forslaget efter dets nuværende ordlyd således ville finde anvendelse på for eksempel kommerciel fangst (indsamling) og salg af rejer og fisk, opdræt af rensdyr og indsamling af tang og kartofler. Høringsparten anbefalede, at det i forslaget blev præciseret, hvilke genetiske ressourcer og hvilke aktiviteter i forbindelser dermed, som forslaget finder anvendelse på.

Bemærkningerne har givet anledning til, at der i forslagets § 4 er indsat et nyt stk. 3. Bestemmelsen i stk. 3 indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere bestemmelser om forslagets anvendelsesområde, herunder om afgrænsningen af genetiske ressourcer og aktiviteter i forbindelse dermed. Det findes mest hensigtsmæssigt, at den nærmere afgrænsning af anvendelsesområdet fastsættes ved bekendtgørelse og ikke ved lov.

Høringsparten bemærkede videre, at bestemmelsen i forslagets § 6, stk. 1, nr. 3, (nu § 4, stk. 1, nr. 3) kan være i strid med ytringsfriheden.

Den nævnte bestemmelse fastslår, at forslaget finder anvendelse på publicering og anden offentliggørelse af undersøgelses- og forskningsresultater vedrørende genetiske ressourcer.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Forslaget må generelt fortolkes og anvendes i overensstemmelse med grundlæggende rettigheder, herunder grundlæggende rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og grundloven.

Høringsparten anbefalede at ændre ordlyden af bestemmelsen i forslagets § 18, stk. 1.

Bestemmelsen fastslår, at enhver, der medvirker til publikation eller anden offentliggørelse af undersøgelses- eller forskningsresultater, der vedrører genetiske ressourcer fra Grønland eller er baseret derpå, senest samtidig med publikationen eller offentliggørelsen skal oplyse Naalakkersuisut derom.

Bemærkningerne har givet anledning til, at bestemmelsen i forslagets § 18, stk. 1, er ændret således, at de nævnte oplysninger skal meddeles Naalakkersuisut umiddelbart efter publikationen eller offentliggørelsen.

Høringsparten anbefalede videre at ændre ordlyden af bestemmelsen i forslagets § 19, stk. 1.

Bestemmelsen fastslår, at en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse, en aftalepart efter en udbyttedelingsaftale eller en anden part, som vil foretage patentering af en teknologi eller en opfindelse baseret på udnyttede genetiske ressourcer fra Grønland, skal oplyse Naalakkersuisut derom inden patenteringen. Det samme gælder ved anden registrering eller etablering af en anden immateriel rettighed baseret på udnyttede genetiske ressourcer fra Grønland. Formålet med forslaget er blandt andet at sikre, at der sker en rimelig og retfærdig fordeling af de udbytter og fordele, som opstår i forbindelse med udnyttelsen af genetiske ressourcer. Det findes derfor hensigtsmæssigt, at Naalakkersuisut bliver orienteret om en eventuel patentering eller etablering eller registrering af en anden immateriel rettighed, inden patentering, etablering eller registreringen finder sted.

Bemærkningerne har givet anledning til at indsætte en sætning i forslagets § 19, stk. 1, og bemærkningerne dertil om, at Naalakkersuisut træffer nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at kun et begrænset antal personer har adgang til oplysninger vedrørende patentering eller etablering eller registrering af andre immaterielle rettigheder, og at sådanne oplysninger i øvrigt behandles som fortrolige oplysninger.

Høringsparten anførte desuden, at det er en forudsætning for kommercielle virksomheder, at de kan få eneret til at udnytte en bestemt genetisk ressource, da virksomhederne ellers ikke vil investere i risikobetonet bioteknologisk arbejde. Høringsparten anbefalede, at der i forslaget blev mulighed for at få eneret til et særligt og veldefineret gen eller enzym eller en særlig og veldefineret organisme, men ikke eneret til en bestemt art af bakterier, alger, rejer eller lignende.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Det findes mest hensigtsmæssigt, at en tilladelse til udnyttelse af Grønlands genetiske ressourcer meddeles uden eneret. Naalakkersuisuts meddelelse af en tilladelse til udnyttelse af nærmere angivne genetiske ressourcer fra Grønland er ikke til hinder for, at en person eller virksomhed kan ansøge om patent eller anden immateriel rettighed vedrørende opfindelser, der indeholder de nævnte genetiske ressourcer.

Høringsparten anførte videre, at bestemmelsen i forslagets § 9, stk. 7, burde ændres således, at en tilladelse efter forslagets § 9 kun kan ændres, hvis Naalakkersuisut og rettighedshaveren er enige om det.

Bemærkningerne og tilsvarende bemærkninger fra andre høringsparter har givet anledning til at tilføje en ny sætning i bestemmelsen i § 9, stk. 7, som fastslår, at et tillæg om ændring af en

tilladelse kun kan meddeles af Naalakkersuisut på grundlag af en aftale derom med rettighedshaveren.

Høringsparten anførte desuden, at det burde præciseres, hvad der i forslagets § 17 menes med, at en rettighedshavers forpligtelser består efter en udnyttelsestilladelses ophør. Høringsparten anførte i den forbindelse, at det må formodes, at udbyttet ophører ved udnyttelsestilladelsens ophør.

Bemærkningerne og tilsvarende bemærkninger fra andre høringssvar har givet anledning til, at Naalakkersuisut har uddybet bemærkningerne til forslagets § 17.

Høringsparten bemærkede afslutningsvis, at det formentlig ikke er lovligt, hvis en tilsynsmyndighed efter forslagets § 22 til enhver tid og uden retskendelse kan kræve at få adgang til alle dele af en virksomhed og dens aktiviteter.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Efter forslagets § 22, stk. 3, har tilsynsmyndighedens medarbejdere til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation adgang til alle dele af virksomheder og aktiviteter omfattet af forslaget, i det omfang det er påkrævet for at gennemføre tilsynsopgaver. Tilsynsmyndigheden har således ikke ubegrænset adgang, idet adgangen forudsætter, at det er påkrævet for at gennemføre tilsynsopgaver efter forslaget. Tilsvarende bestemmelserne om tilsyn findes i råstoflovgivningen.

Høringssvar fra Naturstyrelsen:

Høringsparten bemærkede indledningsvis, at høringssvar alene kommenterede på forhold, der involverer Rigsfællesskabet, og i forhold til tredjelande, hvor Danmark repræsenterer Rigsfællesskabet.

Høringsparten bemærkede, at Danmark ratificerede Nagoyaprotokollen den 12. oktober 2014 med forbehold (reservation) for Grønland og Færøerne. Høringsparten bemærkede videre, at Grønlands Selvstyre ikke kan tiltræde Nagoyaprotokollen som selvstændig part, men at gennemførelsen af Nagoyaprotokollen i Grønland skal ske ved, at Danmark ophæver forbeholdet (reservationen) for Grønland. Høringsparten anførte i den forbindelse, at bemærkningerne til forslagets § 6, stk.1, nr. 2, vedrørende definitionen af biodiversitetskonventionen er i overensstemmelse med dette, men at den samme forståelse efter høringssvarens opfattelse ikke fremgår af forslagets § 23 og bemærkningerne dertil. Høringsparten anførte videre, at Kongeriget Danmark kun kan have et nationalt kontaktpunkt og en ansvarlig for Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele. Inden

for Rigsfællesskabet kan der derimod udpeges flere nationale kompetente myndigheder og flere kontrolsteder.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Forslagets § 23, stk. 1, tager særligt sigte på den situation, hvor det på en partskonference måtte blive vedtaget, at et selvstyre i en stat kan have sit eget nationale kontaktpunkt. Grønlands Selvstyre har overtaget området vedrørende biologiske og genetiske ressourcer. Grønlands Selvstyre har derfor den lovgivende og udøvende magt på området. Det følger af selvstyrelovens § 1. Naalakkersuisut kan således blandt andet fastsætte bestemmelser om den udøvende magt i Grønland, herunder om Naalakkersuisuts rettigheder, forpligtelser, opgaver og beføjelser.

Udgangspunktet er således, at Grønlands Selvstyre har udenrigskompetencen inden for overtagne sagsområder. Naalakkersuisut kan derfor forhandle og indgå folkeretlige aftaler på rigets vegne, som alene vedrører Grønland og fuldt ud angår overtagne sagsområder. Det følger af selvstyrelovens § 12, stk. 1.

Folkeretlige aftaler, der berører forsvars- og sikkerhedspolitik, samt folkeretlige aftaler, som skal gælde for Danmark, eller som forhandles inden for en international organisation, hvor Danmark er medlem, forhandles og indgås derimod efter reglerne i selvstyrelovens § 13. Det følger af selvstyrelovens § 12, stk. 4.

Efter selvstyrelovens § 13 er det den danske regering, der handler i udenrigsanliggender som nævnt i selvstyrelovens § 12, stk. 4. Det gælder blandt andet forhandlinger vedrørende biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollen, som Danmark har tiltrådt. Det følger af selvstyrelovens § 13, stk. 1, at gennemførelsen af Nagoyaprotokollen i Grønland som udgangspunkt skal ske ved, at Kongeriget Danmark ophæver forbeholdet (reservationen) med virkning for Grønland, og at den danske regering skal samarbejde med Grønlands Selvstyre i forbindelse dermed.

Den danske regering kan dog bemyndige Naalakkersuisut til at føre forhandlingerne i sager, der alene berører Grønland, under medvirken af udenrigstjenesten. Det følger af selvstyrelovens § 13, stk. 2. Hvis regeringen og Naalakkersuisut er enige om det, kan Naalakkersuisut således føre forhandlingerne vedrørende gennemførelsen af Nagoyaprotokollen i Grønland under medvirken af udenrigstjenesten.

Høringsparten anførte videre, at bestemmelserne i forslagets § 7, stk. 5, og §§ 10 og 12 kunne forstås som om, de regulerede adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer uden for Grønland. Høringsparten anførte videre, at det er høringspartens opfattelse, at Nagoyaprotokollen alene giver et land mulighed for at fastsætte regler om adgang til landets

egne genetiske ressourcer, og om at udnyttelsen af genetiske ressourcer i et land skal ske i overensstemmelse med reglerne i det land, hvor ressourcerne kommer fra.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. De nævnte regler regulerer adgang til Grønlands genetiske ressourcer, uanset om de genetiske ressourcer befinder sig i Grønland eller uden for Grønland. Reglerne regulerer videre udnyttelse af Grønlands genetiske ressourcer, uanset om udnyttelsen sker i Grønland eller uden for Grønland. Endvidere regulerer reglerne udnyttelsen i Grønland af genetiske ressourcer fra en anden stat end Grønland. Det følger af Nagoyaprotokollens artikel 15, stk. 1, at de enkelte parter i protokollen skal træffe passende, effektive og proportionale lovgivningsmæssige, administrative eller politiske foranstaltninger for at sikre, at der ved et forudgående informeret samtykke er givet adgang til de genetiske ressourcer, der udnyttes inden for deres retsområde, og at der er etableret indbyrdes aftalte vilkår i overensstemmelse med lovene og reguleringerne vedrørende adgang og fordeling af fordele i den stat, hvor de genetiske ressourcer kommer fra.

Høringsparten anførte desuden, at det i forslagets § 20, stk. 4 og 5, burde præciseres, at forslaget alene fastsætter regler for Grønlands tilslutning til databaser under dansk eller international jurisdiktion, da Selvstyret ikke kan lovgive for områder uden for egen jurisdiktion. Høringsparten anførte, at det var høringspartens opfattelse, at Naalakkersuisut alene kan fastsætte bindende krav til grønlandske virksomheder eller grønlandske personer, som ønsker at anvende databaser i udlandet. Efter høringspartens opfattelse kan Naalakkersuisut derimod ikke fastsætte bindende regler for danske databaser.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til at foretage ændringer. Naalakkersuisut forstår bemærkningerne således, at Naalakkersuisut ikke kan regulere danske databaser.

Bestemmelserne i forslagets § 20 giver hjemmel til at regulere etableringen og driften af grønlandske databaser, der kan indeholde oplysninger om adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer fra Grønland. Bestemmelserne kan anvendes over for grønlandske eller udenlandske parter, der ønsker at få adgang til eller udnytte Grønlands genetiske ressourcer.

Bestemmelsen giver ikke hjemmel til at regulere etableringen og driften af databaser i Danmark og andre stater.

Bestemmelsen giver dog hjemmel til at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og vilkår om, at den part, der ønsker at få adgang til og udnytte Grønlands genetiske ressourcer, skal anvende danske, udenlandske og internationale databaser i forbindelse dermed. Anvendelsen af hjemlen i forslagets § 20 skal ske i overensstemmelse med biodiversitetskonventionen, Nagoyaprotokollen og andre internationale regler, der finder anvendelse i Grønland.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse angiver forslagets hovedformål.

Formålet med forslaget er at give adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer i Grønland i overensstemmelse med biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollens bestemmelser om adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer.

Det er hensigten, at forslaget skal være en rammelov, der fastsætter de væsentligste principper for forvaltningen af udnyttelsen af genetiske ressourcer, og at Naalakkersuisut inden for disse rammer bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser. Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte bestemmelser i bekendtgørelser, udnyttelsestilladelser og udbyttedelingsaftaler.

Forslaget tager udgangspunkt i biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollens definition af genetiske ressourcer. Dette er en væsentlig ændring i forhold til den gældende lov, der tager udgangspunkt i biologiske ressourcer. Baggrunden for at indskrænke lovens anvendelsesområde til genetiske ressourcer skyldes et ønske om at sikre overensstemmelse mellem forslaget og biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollens bestemmelser om udnyttelse. Disse bestemmelser regulerer alene udnyttelse af genetiske ressourcer, og det er derfor vurderet nødvendigt at indskrænke forslagets anvendelsesområde til udnyttelse af genetiske ressourcer. Formålet med indskrænkningen er også at sikre, at forslaget og bestemmelser og vilkår, udnyttelsestilladelser og udbyttedelingsaftaler efter forslaget anerkendes internationalt.

Til stk. 2

Forslaget tilsigter i særdeleshed at fremme, at den biologiske mangfoldighed bevares og beskyttes, at udnyttelsen af genetiske ressourcer og traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer, som indehaves af oprindelige folk og lokale samfund, sker på en bæredygtig måde, og at Grønland opnår en rimelig og retfærdig del af de udbytter, udnyttelsen resulterer i. Disse udbytter kan være af økonomisk og ikke-økonomisk karakter, herunder viden og teknologi, som stammer fra resultater baseret på genetiske ressourcer.

Bestemmelsen lægger sig tæt op ad biodiversitetskonventionens formålsbestemmelse og har til formål at sikre overensstemmelse med formålet i konventionen.

Stykket er ændret i forhold til den gældende lov.

Til stk. 3

Forslaget angiver, at Naalakkersuisut skal sikre forskere, virksomheder og andre omfattet af forslaget adgang til genetiske ressourcer samt viden og teknologi, som stammer fra genetiske ressourcer. Stykket er en tilføjelse i forhold til formålsbestemmelsen i den gældende lov og skal sikre, at sådan viden og teknologi indsamles og gøres offentlig tilgængelig.

Til stk. 4

Bestemmelsen har til formål at sikre, at forslaget og dets bestemmelser fortolkes og anvendes under hensyntagen til et samfundsmæssigt helhedsbillede og bestemte væsentlige samfundsinteresser. Bestemmelsen sikrer, at der ved forslagets anvendelse tages højde for sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Forslaget omfatter den fysiske sikkerhed i forbindelse med udnyttelse af genetiske ressourcer med videre.

Forslagets sundhedsbegreb svarer til sundhedsbegrebet i arbejdsmiljøloven, hvilket indebærer beskyttelse mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme i traditionel forstand samt beskyttelse mod andre påvirkninger, der kan forringe den fysiske og psykiske sundhed.

Endelig omfatter forslaget hensynet til miljø i forbindelse med aktiviteterne samt almindelige miljøhensyn af betydning for mennesker, dyr, planter og natur ved foretagelse af aktiviteter omfattet af forslaget.

Ved forsvarlig ressourceudnyttelse forstås blandt andet, at aktiviteterne skal ske uden unødigt spild af ressourcer og under hensyntagen til samfundets interesser på længere sigt.

Ved udførelse af aktiviteter efter dette forslag skal der tages højde for den samfundsmæssige bæredygtighed. Det skal sikres, at planlægningen og forvaltningen af aktiviteter omfattet af dette forslag baseres på vurderinger af de konsekvenser, aktiviteterne nationalt og lokalt kan have for det grønlandske samfund. Det skal blandt andet modvirkes, at aktiviteter har utilsigtede eller væsentlige negative virkninger på berørte lokalsamfund, herunder på beskæftigelsesmuligheder, social ligevægt og kulturelle værdier. Kravet skal endvidere sikre, at aktiviteterne tilrettelægges på en sådan måde, at samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag, og at der tages de nødvendige foranstaltninger for at modvirke negative konsekvenser for samfundslivet.

Dette stykke er også en tilføjelse i forhold til den gældende lov. Bestemmelsen skal sikre, at de nævnte relevante forhold inddrages ved meddelelse af udnyttelsestilladelser og indgåelse af udbyttedelingsaftaler, og at Naalakkersuisut i udnyttelsestilladelserne og udbyttedelingsaftalerne tager hensyn til alle de nævnte forhold.

Til § 2

Til stk. 1

Det angives i bestemmelsen, at Grønland har suveræn ret til at råde over og udnytte Grønlands genetiske ressourcer og til at give andre adgang til at indsamle og udnytte Grønlands genetiske ressourcer og fastsætte og aftale vilkår derfor. Dette princip om suverænitet er i overensstemmelse med biodiversitetskonventionens artikel 3. Den fastslår, at stater, i overensstemmelse med De forenede Nationers Pakt og principperne i international ret, har suveræn ret til at udnytte egne ressourcer. Grønlands Selvstyre har således ejendomsretten til at råde over og udnytte genetiske ressourcer i og fra Grønland.

Til stk. 2

Det fastsættes, at forslaget og bestemmelser og vilkår med videre fastsat efter forslaget skal fortolkes og anvendes i overensstemmelse med det grønlandske folks rettigheder som folk og oprindeligt folk efter international ret.

Det grønlandske folk er et folk efter international ret (folkeretten) med ret til selvbestemmelse. Det følger blandt andet af FN-pagtens artikel 1, stk. 2, og international traktat- og sædvaneret.

Det grønlandske folks status som folk efter international ret (folkeretten) følger også af national ret. Det fremgår direkte af selvstyrelovens forord:

"I erkendelse af, at det grønlandske folk er et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse, bygger loven på et ønske om at fremme ligeværdighed og gensidig respekt i partnerskabet mellem Kongeriet Danmark og Grønland. Loven bygger i overensstemmelse hermed på en overenskomst mellem Naalakkersuisut og regeringen som ligeværdige parter."

Det grønlandske folk er endvidere et oprindeligt folk efter international ret.

International Labour Organization (ILO), der er en særorganisation under FN, har blandt andet udarbejdet konvention nr. 169 af 28. juni 1989 om oprindelige folk og stammefolk i selvstændige stater (ILO-konventionen). Ved ratificeringen af ILO-konventionen afgav regeringen en erklæring, hvori regeringen blandt andet konstaterede:

"I Kongeriet Danmark findes der kun et indfødt folk i konvention nr. 169's betydning. Det drejer sig om den oprindelige befolkning i Grønland eller Inuit."

Det fremgår således både af international ret og national ret, at det grønlandske folk er et folk og et oprindeligt folk efter folkeretten.

Det grønlandske folk har som folk og oprindeligt folk ret til selvbestemmelse og ret til at udnytte Grønlands naturressourcer og modtage udbytter og fordele eller en rimelig del deraf i forbindelse med udnyttelsen af naturressourcerne. Disse rettigheder følger af international ret (folkeretten), herunder internationale aftaler og sædvaner mellem staterne.

Grønlands Selvstyre har endvidere overtaget området vedrørende biologiske og genetiske ressourcer. Grønlands Selvstyre har derfor den lovgivende og udøvende magt på området. Grønlands Selvstyre har således suveræn ret til at råde over og udnytte Grønlands genetiske ressourcer og til at give andre adgang til at indsamle og udnytte Grønlands genetiske ressourcer og fastsætte og aftale vilkår derfor.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at forslaget forvaltes i overensstemmelse med det grønlandske folks rettigheder som folk og oprindeligt folk efter international ret, herunder sådanne rettigheder efter biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollen.

Til § 3

Til stk. 1

Forslaget tager udgangspunkt i biodiversitetskonventionen, som Kongeriget Danmark i 1992 tiltrådte med virkning for Grønland. Bestemmelsen har til formål at sikre, at loven anvendes, fortolkes og forvaltes i overensstemmelse med internationale aftaler og forpligtelser, som finder anvendelse i Grønland på nuværende tidspunkt eller i fremtiden.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om gennemførelse og håndhævelse af internationale aftaler og forpligtelser vedrørende genetiske ressourcer og forhold i forbindelse dermed. Bestemmelsen er indsat med henblik på, at Naalakkersuisut ved bekendtgørelse eksempelvis kan implementere protokoller til biodiversitetskonventionen, herunder Nagoyaprotokollen. Grønlands tilslutning til internationale konventioner med videre kan ikke ske uden at det er godkendt af Inatsisartut.

Til § 4

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver forslagets anvendelsesområde. Forslaget finder anvendelse på enhver adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer fra Grønland, uanset om adgangen eller udnyttelsen sker i Grønland eller udlandet, jf. stk. 1, nr. 1. Desuden finder forslaget anvendelse på enhver adgang i Grønland til genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland og enhver udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland, jf. stk. 1, nr. 2.

Udnyttelse er defineret i forslaget § 6, stk. 1, nr. 11. Det fremgår deraf, at der ved udnyttelse forstås udførelse af forskning eller udvikling vedrørende den genetiske eller biokemiske sammensætning af genetiske ressourcer, herunder gennem anvendelse af bioteknologi. Ved udnyttelse forstås også efterfølgende anvendelse og kommercialisering, herunder udvikling, markedsføring og salg af produkter, der er baseret på genetiske ressourcer. Desuden omfatter udnyttelse enhver aktivitet forbundet med forskning, udvikling, anvendelse, kommercialisering, markedsføring og salg, herunder indsamling, undersøgelse, registrering, opbevaring, overdragelse, erhvervelse, modtagelse, anvendelse og udførsel af genetiske ressourcer.

Udnyttelse skal forstås bredt. Bestemmelsen skal generelt sikre, at alle måder, hvorpå en person eller en virksomhed kan komme i besiddelse af genetiske ressourcer, bestanddele deraf eller resultater derfra, er omfattet af forslaget. En udnyttelsestilladelse efter forslaget virker også som en eksporttilladelse, hvorfor udførelse er medtaget i denne bestemmelse.

Forslaget omfatter også publicering og anden offentliggørelse af undersøgelses- og forskningsresultater vedrørende genetiske ressourcer, jf. stk. 1, nr. 3. Bestemmelsen er formuleret bredt for at sikre, at alle offentliggørelser generelt er omfattet.

Patentering og registrering af andre immaterielle rettigheder vedrørende genetiske ressourcer er omfattet af forslaget, jf. stk. 1, nr. 4.

Anvendelsesområdet vedrører ikke kun de genetiske ressourcer, som indsamles, erhverves eller på anden måde stammer fra Grønland. Anvendelsesområdet omfatter også de produkter, der udvindes eller fremstilles af genetiske ressourcer, bestanddele deraf eller resultater derfra, jf. stk. 1, nr. 5.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter enkelte afgrænsninger af forslaget's anvendelsesområde. Angivelsen af de undtagne forhold er som udgangspunkt udtømmende. Naalakkersuisut kan dog fastsætte nærmere bestemmelser om forslaget's anvendelsesområde, herunder om afgrænsningen af genetiske ressourcer og aktiviteter i forbindelse dermed, jf. § 4, stk. 3. Efter forslaget's § 6, stk. 2, kan Naalakkersuisut videre fastsætte nærmere bestemmelser om indholdet og betydningen af forslaget's definitioner, herunder forslaget's definitioner af genetiske ressourcer, jf. § 6, stk. 1, nr. 6, og udnyttelse, jf. § 6, stk. 1, nr. 11. Naalakkersuisut kan dermed i et vist omfang indirekte foretage en præcisering og nærmere afgrænsning af forslaget's anvendelsesområde.

Forslaget omfatter ikke indsamling eller erhvervelse af genetiske ressourcer til personligt forbrug eller til brug til fortæring (konsum) eller til pynt i Grønland. Undtagelsen vedrørende brug til fortæring (konsum) omfatter for eksempel planter, herunder grøntsager, krydderurter

og frugter, som indsamles til personlig brug som fødevarer i Grønland. Den sidstnævnte undtagelse omfatter for eksempel planter, herunder græs og blomster, som indsamles til brug som pynt i Grønland. Bestemmelsen omfatter ikke kun indsamling eller erhvervelse, men også selve anvendelsen af de genetiske ressourcer til personligt forbrug, fortæring eller pynt.

Den eksisterende lovgivning tager ikke højde for, at mange skoler, der indsamler eller erhverver og anvender genetiske ressourcer, udelukkende gør dette med henblik på undervisning og ikke-teknologisk anvendelse. I forslaget er brug til undervisning undtaget, herunder for eksempel sådan brug i folkeskoler og ungdomsskoler, så som gymnasier, lærerseminarier, efterskoler med videre, som benytter genetiske ressourcer til undervisningsformål. Formålet med bestemmelsen er at gøre det nemmere at indsamle og anvende genetiske ressourcer til undervisningsformål, da dette med denne bestemmelse ikke er omfattet af forslaget. Universiteter og lignende højere forsknings- og læreanstalter er ikke omfattet af undtagelsen, i det omfang de udfører andre aktiviteter end undervisning.

Til stk. 3

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte nærmere bestemmelser om forslagets anvendelsesområde. Naalakkersuisut kan for eksempel fastsætte bestemmelser om, at forslaget ikke finder anvendelse på nærmere angivne genetiske ressourcer eller nærmere angivne aktiviteter i forbindelse dermed. Det findes mest hensigtsmæssigt, at den nærmere afgrænsning af anvendelsesområdet fastsættes ved bekendtgørelse og ikke ved lov.

Til § 5

Til stk. 1

Det fastsættes, at inatsisartutlovens bestemmelser om genetiske ressourcer og deres udnyttelse finder tilsvarende anvendelse på traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer og udnyttelse deraf. Traditionel viden omfatter viden fra oprindelige folk og lokale samfund i forbindelse med anvendelse af genetiske ressourcer. Anvendelsen af genetiske ressourcer vil i nogle tilfælde være baseret på viden om ressourcernes egenskaber, som oprindelige folk og lokale samfund har opbygget gennem deres brug af planter og dyr i deres omgivelser.

Bestemmelserne om genetiske ressourcer må således ved den tilsvarende anvendelse på traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer tilpasses den traditionelle viden og de anderledes forhold i forbindelse med denne viden og dens udnyttelse.

En rettighedshaver, der udfører aktiviteter vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer, må undersøge og vurdere, om der findes relevant traditionel viden, og om og hvordan en eventuel traditionel viden kan anvendes i forbindelse med udnyttelsen af de genetiske ressourcer.

Bestemmelsen er indsat blandt andet med henblik på at gennemføre Nagoyaprotokollens artikel 7. Den nævnte bestemmelse i Nagoyaprotokollen fastslår, at "i overensstemmelse med national lovgivning træffer de enkelte parter de fornødne foranstaltninger med henblik på at sikre, at adgang til traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer, som indehaves af oprindelige og lokale samfund opnås med forudgående informeret samtykke eller godkendelse fra og inddragelse af disse oprindelige og lokale samfund, og at der er etableret indbyrdes aftalte vilkår".

Til stk. 2

Det fastsættes videre, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om den tilsvarende anvendelse af forslagens bestemmelser om genetiske ressourcer på traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer og udnyttelse deraf, herunder om betydningen af begreberne traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer og udnyttelse af traditionel viden i tilknytning til genetiske ressourcer. Naalakkersuisuts fastsættelse af bestemmelser om betydningen af de to nævnte begreber må ske i overensstemmelse med deres betydninger efter biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollen.

Til § 6

Til stk. 1

1) Afledt stof

Begrebet "afledt stof" omfatter en naturligt forekommende biokemisk forbindelse, som er resultatet af biologiske eller genetiske ressourcers genetiske udtryk eller stofomsætning, selv om den ikke indeholder funktionsdygtige arveenheder. Definitionen i forslaget svarer til definitionen af afledt stof i Nagoyaprotokollens artikel 2, litra e.

2) Biodiversitetskonventionen

I forslaget henvises til biodiversitetskonventionen, som er den korte betegnelse for konvention af 5. juni 1992 om den biologiske mangfoldighed. Konventionen udgør en del af grundlaget for forslaget. Konventionen trådte i kraft i 1992. Siden da er der vedtaget tilføjelser til konventionen, herunder blandt andet ved Nagoyaprotokollen. Kongeriget Danmark har på nuværende tidspunkt ikke tiltrådt Nagoyaprotokollen med virkning for Grønland.

Forslaget tager i § 3 højde for fremtidige tilføjelser og ændringer, som sættes i kraft for Grønland, og som vedrører forslagens formål. Det kan blandt andet være Kongeriget Danmarks tiltrædelse af Nagoyaprotokollen med virkning for Grønland.

3) Biologiske ressourcer

Begrebet "biologiske ressourcer" omfatter genetiske ressourcer, organismer eller dele heraf, populationer eller en hvilken som helst anden biotisk bestanddel af økosystemerne, som kan udnyttes af eller have værdi for menneskeheden nu eller i fremtiden. Dette kan være ekstrakter, stammer, enzymer, DNA, bioaktive molekyler på baggrund af for eksempel bakterier, svampe, marine organismer som invertebrater eller planter. Denne definition følger af artikel 2 i biodiversitetskonventionen.

Biologiske ressourcer omfatter også biologiske ressourcers bestanddele og afledt stof.

4) *Bioteknologi*

Begrebet bioteknologi omfatter enhver teknologisk udnyttelse af biologiske systemer, levende organismer eller afledte stoffer, heraf med henblik på at fremstille eller ændre produkter eller processer til bestemte anvendelser. Definitionen i forslaget svarer til definitionen i biodiversitetskonventionens artikel 2 og Nagoyaprotokollens artikel 2, litra d.

5) *Genetisk materiale*

Begrebet "genetisk materiale" omfatter ethvert materiale hidrørende fra planter, dyr, mikroorganismer eller af anden oprindelse indeholdende funktionsdygtige arveenheder.

Med funktionsdygtige arveenheder menes gener.

Definitionen i forslaget svarer til definitionen i biodiversitetskonventionens artikel 2.

6) *Genetiske ressourcer*

Begrebet "genetiske ressourcer" omfatter genetisk materiale af aktuel eller potentiel værdi. Definitionen i forslaget svarer til definitionen i biodiversitetskonventionens artikel 2. Hermed menes de dele af biologiske ressourcer, som behøves eller anvendes på baggrund af deres genetiske materiale og ikke for deres øvrige egenskaber. Der er således ikke tale om handelsvarer eller forbrugsartikler.

Det angives videre, at genetiske ressourcer også omfatter genetiske ressourcers bestanddele, afledt stof og patogener. Det er tilføjet for at gøre det klart, at de er omfattet af forslagets definition af genetiske ressourcer, uanset om det måtte være uklart, om de ligeledes er omfattet af definitionen af genetiske ressourcer i biodiversitetskonventionens artikel 2.

Biodiversitetskonventionens parter (stater) besluttede på deres 2. partskonference, at konventionen ikke finder anvendelse på menneskelige gener. Nagoyaprotokollen finder dermed heller ikke anvendelse på menneskelige gener. Forslagets definition af genetiske ressourcer omfatter derfor ligeledes ikke menneskelige gener.

7) *Immaterielle rettigheder*

Begrebet "immaterielle rettigheder" omfatter alle opfindelser, innovationer eller forbedringer (uanset om disse er patenteret eller ej), patenter eller patentansøgninger, forretningshemmeligheder, knowhow (uanset om disse er patenteret eller ej), planteavlernes rettigheder, eller ophavsret, som er blevet skabt, etableret eller erhvervet, eller som er ved at blive skabt, etableret eller erhvervet, som følge af eller i forbindelse med biologisk forskning.

8) *Nagoyaprotokollen*

I forslaget henvises til Nagoyaprotokollen, som er den korte betegnelse for Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelse af disse ressourcer, til konventionen om den biologiske mangfoldighed. Nagoyaprotokollen er vedtaget det 29. oktober 2010.

9) *Patogener*

Begrebet "patogener" omfatter alle organismer, der kan forårsage sygdom eller infektion i mennesker, dyr, planter eller andre organismer, herunder for eksempel influenzavirus.

10) *Udbytte som følge af udnyttelse af genetiske ressourcer*

Begrebet "udbytte som følge af udnyttelse af genetiske ressourcer" omfatter ethvert udbytte, herunder enhver økonomisk og ikke-økonomisk fordel, ved udnyttelse af genetiske ressourcer.

11) *Udnyttelse af genetiske ressourcer*

Begrebet "udnyttelse af genetiske ressourcer" omfatter udførelse af forskning og udvikling vedrørende den genetiske eller biokemiske sammensætning af genetiske ressourcer, herunder gennem anvendelse af bioteknologi. Definitionen svarer til definitionen af udnyttelse af genetiske ressourcer i Nagoyaprotokollens artikel 2, litra c. Det anføres videre i forslagets definition, at begrebet "udnyttelse af genetiske ressourcer" også omfatter efterfølgende anvendelse og kommercialisering, herunder udvikling, markedsføring og salg af produkter, som er baseret på genetiske ressourcer. Denne del af definitionen svarer i vidt omfang til en tilsvarende del af definitionen af "anvendelse" af genetiske ressourcer i § 2, nr. 1, i den danske lov nr. 1375 af 23. december 2012 udbyttedeling ved anvendelse af genetiske ressourcer.

I forslagets definition anføres det yderligere, at udnyttelse omfatter enhver aktivitet forbundet med forskning i og udvikling af genetiske ressourcer og anvendelse, kommercialisering, markedsføring og salg af produkter, som er baseret på genetiske ressourcer, herunder indsamling, undersøgelse, registrering, opbevaring, erhvervelse, modtagelse, anvendelse og udførelse af genetiske ressourcer. Dette skal forstås bredt. Bestemmelsen skal sikre, at alle måder, hvorpå en person eller en virksomhed kan komme i besiddelse af genetiske ressourcer

i eller fra Grønland, bestanddele deraf eller resultater derfra, generelt er omfattet af forslagens definition af udnyttelse. Som nævnt omfatter definitionen af udnyttelse også udførelse af genetiske ressourcer fra Grønland. En udnyttelsestilladelse efter forslaget fungerer også som en eksporttilladelse.

Til stk. 2

Det fastsættes i bestemmelsens stk. 2, at Naalakkersuisut har hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser om indholdet og betydningen af definitionerne nævnt i bestemmelsens stk. 1.

Til § 7

Til stk. 1

Det grundlæggende princip for den foreslåede regulering af aktiviteter omfattet af forslaget er, at sådanne aktiviteter kun må finde sted i henhold til en udnyttelsestilladelse meddelt af Naalakkersuisut og en udbyttedelingsaftale indgået med Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Aktiviteter efter lovforslaget er dels udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland, dels modtagelse og fordeling af udbytte, herunder økonomiske og ikke-økonomiske fordele, som følger af udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland.

Det følger generelt af forslagens §§ 9 og 11, at udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland alene må ske i henhold til en udnyttelsestilladelse og i overensstemmelse med en udbyttedelingsaftale. Desuden følger det af forslagens § 11, stk. 5, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og træffe afgørelse om, at en part, der foretager eller har foretaget udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland uden en udnyttelsestilladelse dertil, skal indgå og opfylde en udbyttedelingsaftale med Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Bestemmelserne i stk. 3 og 4 svarer generelt til bestemmelserne i stk. 1 og 2. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder anvendelse med hensyn til udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland. Bestemmelserne i stk. 3 og 4 finder anvendelse med hensyn til udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland. Det følger generelt af forslaget § 10 og 12, at udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland alene må ske i henhold til en tilladelse til udnyttelse og i overensstemmelse med en udbyttedelingsaftale, hvis krav derom følger af lovgivningen i det andet land. Med hensyn til en udbyttedelingsaftale gælder dette krav dog kun, hvis Naalakkersuisut også fastsætter bestemmelser eller træffer afgørelse om, at den part, der foretager eller har foretaget udnyttelse af genetiske ressourcer, skal indgå og opfylde en udbyttedelingsaftale med det andet land.

Til stk. 5

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte bestemmelser for at sikre overholdelsen af stk. 1-4 og om forholdene i stk. 1-4. Som enkelte eksempler derpå nævnes det, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om procedurer og standarder, om digitalisering deraf og om rapportering, kontrol, tilsyn og håndhævelse i og uden for Grønland af stk. 1-4 og forhold i forbindelse dermed.

Til § 8

Nagoyaprotokollen indeholder en række bestemmelser, der fastslår, at genetiske ressourcer ikke må udnyttes i strid med lovgivningen i de lande, de kommer fra.

Forslagets § 8 har blandt andet til formål at sikre, at lovgivningen i Grønland er i overensstemmelse med de krav, Nagoyaprotokollen stiller til brugerlandene, således at Nagoyaprotokollen i fremtiden kan gennemføres i Grønland.

Bestemmelserne i § 8 svarer generelt til bestemmelserne i §§ 3-5 i den danske lov nr. 1375 af 23. december 2012 udbyttedeling ved anvendelse af genetiske ressourcer.

Til stk. 1

Det fastslås i bestemmelsen i stk. 1, at genetiske ressourcer, som er erhvervet i strid med lovgivningen om adgang til genetiske ressourcer i det land, de kommer fra, ikke må udnyttes i Grønland. Bestemmelsen gennemfører Nagoyaprotokollens krav. Kravene fremgår navnlig af protokollens artikel 15. Den fastslår, at parterne skal sikre, at de krav, der stilles af landene, hvor ressourcerne kommer fra, bliver overholdt.

Ved at indføre et grønlandsk forbud mod udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer, som er erhvervet i strid med lovgivningen i de lande, ressourcerne kommer fra, vil retsordenen i Grønland spejle den retsorden, der gælder i leverandørlandene.

Til stk. 2

Det fastslås, at bestemmelsen i stk. 1 alene omfatter leverandørlande, der er kontraherende parter til Nagoyaprotokollen, og som har fastsat lovgivning i henhold til Nagoyaprotokollens artikler 6 om adgang til genetiske ressourcer.

Til stk. 3

Udnyttelsen af genetiske ressourcer vil i nogle tilfælde være baseret på viden om de pågældende ressourcers egenskaber, som oprindelige folk og lokale samfund har opbygget gennem deres brug af planter og dyr i deres omgivelser med videre. Denne viden betegner Nagoyaprotokollen som traditionel viden knyttet til genetiske ressourcer. Nagoyaprotokollen bruger betegnelsen oprindelige og lokale samfund som bærere af rettigheder, der tilkommer oprindelige folk, sådan som det er fastslået i FN's deklaration om oprindelige folks rettigheder, jf. Resolution 61/295, De Forenede Nationers Deklaration om Oprindelige Folks Rettigheder.

Nagoyaprotokollen indeholder bestemmelser til beskyttelse af oprindelige og lokale samfunds rettigheder til den traditionelle viden, der knytter sig til genetiske ressourcer. Bestemmelsen i stk. 3 spejler på samme måde reglerne om oprindelige folk og lokale samfunds rettigheder, der findes i de lande, der er hjemsted for oprindelig folk, som det kræves efter Nagoyaprotokollens artikel 16. Det vil således være afgørende for, om forbuddet er overtrådt, at der findes en lovgivning i de lande, den traditionelle viden stammer fra, som fastlægger pligter for den, der søger adgang til traditionel viden hos oprindelige folk og lokale samfund. Bestemmelsen skal sikre, at der indgås aftaler med disse folk om udnyttelsen af deres viden og om deling af udbyttet ved at bruge denne viden.

Biodiversitetskonventionen indeholder i artikel 8 en pligt for konventionens parter til at tage hensyn til oprindelige og lokale samfund. Parterne skal, så langt som muligt og efter omstændighederne, efter deres lovgivning respektere, bevare og vedligeholde viden, innovationer og praksis hos oprindelige og lokale samfund med traditionel levevis, når det har betydning for bevaring og bæredygtig brug af den biologiske mangfoldighed. Parterne skal fremme en bredere udnyttelse af disse kundskaber med godkendelse og involvering af indehaverne af disse kundskaber og skal tilskynde til ligelig fordeling af de udbytter og fordele, som opstår ved udnyttelsen af sådan viden, innovationer og praksis. Forslagets henvisning til oprindelige folk og lokale samfund og traditionel viden skal forstås i overensstemmelse dermed.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår, at stk. 3 kun finder anvendelse på kontraherende parter til Nagoyaprotokollen, som har fastsat lovgivning i overensstemmelse med protokollens artikel 7.

Til stk. 5

Bestemmelsen giver blandt andet mulighed for at kræve, at virksomheder, institutioner, forskere med videre, som udnytter genetiske ressourcer, etablerer og anvender faste procedurer, rutiner og standarder, som sikrer, at de udnyttede ressourcer er erhvervet i overensstemmelse med reglerne i de lande, de kommer fra. Der kan således fastlægges et påpasselighedskrav, herunder krav om at transaktioner vedrørende genetiske ressourcer skal ledsages af en erklæring om ressourcernes retlige status. Sådanne regler kan selvstændigt gøres til genstand for kontrol uden hensyn til, om adgangsreglerne i leverandørlandene måtte være overtrådt.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om digital kommunikation i forbindelse med fastsættelsen af standarder og procedurer. Det sikrer, at lagring og overførelse af oplysninger om den retlige status af de genetiske ressourcer, som udnyttes, kan kræves i digital form.

Til § 9

Til stk. 1

Det fastsættes i bestemmelsen, at Naalakkersuisut på nærmere fastsatte vilkår kan meddele tilladelse til udnyttelse i eller uden for Grønland af genetiske ressourcer fra Grønland. En udnyttelsestilladelse efter forslaget er en tilladelse til at udnytte genetiske ressourcer kommercielt og ikke-kommercielt. Enhver, der udnytter genetiske ressourcer, skal være rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse.

Tilladelsen til udnyttelse skal forstås bredt og omfatter generelt alle former for udnyttelse og enhver aktivitet forbundet med udnyttelse, jf. § 6, stk. 1, nr. 11, herunder indsamling, undersøgelse, registrering, opbevaring, erhvervelse, modtagelse, anvendelse og udførelse af genetiske ressourcer samt produktion eller salg af produkter eller salg af viden eller teknologi baseret på genetiske ressourcer.

Det tilsigtes med bestemmelsen at indføre et system vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer, som er i overensstemmelse med biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollens bestemmelser om udnyttelse af genetiske ressourcer, herunder blandt andet Nagoyaprotokollens bestemmelser vedrørende "forudgående informeret samtykke", jf. Nagoyaprotokollens art 6, stk. 1. I den nævnte bestemmelse i Nagoyaprotokollen anføres det:

"Ved udøvelsen af suveræne rettigheder til naturressurser og med forbehold af nationale love eller lovkrav vedrørende adgang og fordeling af fordele må der kun bevilges adgang til genetiske ressourcer med henblik på at udnytte dem efter forudgående informeret samtykke fra den part, der tilvejebringer ressourcerne, og som er oprindelsesland for de pågældende ressourcer, eller fra en part, der har erhvervet de genetiske ressourcer i overensstemmelse med konventionen, medmindre den pågældende part bestemmer andet".

Det tilsigtes med bestemmelsen at indføre et enkelt system for, hvordan forskere, virksomheder med videre kan få adgang til at udnytte genetiske ressourcer. I forslaget findes kun en type tilladelse, der skal anvendes ved enhver udnyttelse af genetiske ressourcer, herunder både ved kommerciel og ikke-kommerciel udnyttelse af genetiske ressourcer. Grunden til dette er blandt andet, at udnyttelse i henhold til biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollen omfatter både forskning og udvikling vedrørende den genetiske og/eller biokemiske sammensætning af genetiske ressourcer, og at der også kan opstå fordele ved ikke-kommerciel udnyttelse af genetiske ressourcer, som bør reguleres i en udbyttedelingsaftale.

Udnyttelse af genetiske ressourcer er ikke sammenlignelig med råstofsektoren, hvor der udvindes mineraler og olie. Det er derfor ikke muligt at anvende den ordning, der findes i råstofsektoren, for at sikre Grønlands rettigheder og interesser ved udnyttelse af genetiske ressourcer. Værdien af udnyttelsen af genetiske ressourcer er typisk baseret på immaterielle rettigheder, det vil sige den viden og teknologi, som udvikles i forbindelse med forskning og udvikling. Undersøgelse af genetiske ressourcer forudsætter en prøvetagning, hvor mængden typisk er yderst begrænset. Det betyder samtidig, at der ved undersøgelse af de genetiske ressourcer ikke sker en nævneværdig påvirkning af det fysiske miljø. Efter prøverne er indsamlet og taget med tilbage til laboratoriet, kan det være umuligt at sikre rettigheder vedrørende prøverne eller at bevise, at de stammer fra Grønland, medmindre der allerede ved indsamlingen er meddelt en udnyttelsestilladelse og indgået en udbyttedelingsaftale. En forsker eller virksomhed, som i Grønland har indsamlet genetiske ressourcer med henblik på udnyttelse, kommer ikke nødvendigvis, som i råstofsektoren, tilbage og henter yderligere materiale. Når først en virksomhed eller forsker har taget prøverne, der for eksempel er nødvendige for at udvikle et produkt til masseproduktion og kommerciel udnyttelse, kommer virksomheden eller forskeren ikke nødvendigvis tilbage til Grønland for at hente yderligere.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut i udnyttelsestilladelsen kan fastsætte nærmere bestemmelser om rettighedshaverens ret til kommercielt at udnytte genetiske ressourcer. Det kan for eksempel være bestemmelser om fremsendelse af information til Naalakkersuisut og betaling af royalty med videre.

Til stk. 3

En udnyttelsestilladelse meddeles uden eneret. Dette skyldes en række forhold, herunder at der typisk er tale om meget små prøver, og at en eneret vil kunne udelukke andre forskere eller virksomheder fra at indsamle og udnytte den samme genetiske ressource.

Til stk. 4

Bestemmelserne angiver, at Naalakkersuisut i udnyttelsestilladelse kan fastsætte vilkår vedrørende alle forhold, der er relevante for tilladelsen i overensstemmelse med forslaget. Naalakkersuisut kan herunder fastsætte vilkår om afgrænsning af de genetiske ressourcer, som der må foretages udnyttelse af, tilladelsesområdet, hvor indsamling, erhvervelse med videre finder sted, hvis det sker i Grønland, tidsperioden for tilladelsen, herunder underliggende perioder som for eksempel en eventuel forskningsperiode med videre. Naalakkersuisut kan desuden fastsætte vilkår om, hvilke aktiviteter udnyttelsestilladelsen omfatter, og om afrapportering, herunder hvor ofte og hvordan afrapporteringen skal finde sted, samt indgivelse af materiale og data med videre til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut kan endvidere fastsættes tilladelsesvilkår om rettighedshaverens indgåelse og opfyldelse af en udbyttedelingsaftale i overensstemmelse med § 11.

Til stk. 5

Bestemmelserne vedrører betaling af vederlag til Grønlands Selvstyre. Bestemmelsens formulering "betaling af vederlag" tydeliggør, at der ikke er tale om en påligning af en skat. Efter bestemmelsen kan der i en udnyttelsestilladelse for eksempel fastsættes vilkår om, at en rettighedshaver skal betale omsætningsvederlag eller udbyttevederlag.

Udover sådanne vederlag skal en rettighedshaver betale skatter i henhold til den til enhver tid gældende skattelovgivning.

Muligheden for at indføre betaling af vederlag skal sikre, at Naalakkersuisut, ved at stille genetiske ressourcer til rådighed for personer eller virksomheder, kan få en indkomst.

Til stk. 6

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere vilkår for en udnyttelsestilladelse efter forslaget.

Til stk. 7

Det fastsættes, at en udnyttelsestilladelse kun kan ændres i et tillæg til tilladelsen meddelt af Naalakkersuisut. Et tillæg om ændring af en tilladelse kan kun meddeles af Naalakkersuisut på grundlag af en aftale derom med rettighedshaveren.

Til stk. 8

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og vilkår om, at kun et selskab kan være rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse. Hvis Naalakkersuisut

fastsætter bestemmelser derom, skal selskabet enten være et aktieselskab eller et anpartsselskab, som er registreret med hjemsted i Grønland. Selskabet skal efter gældende regler på området også være registreret i Grønlands Erhvervsregister (GER) for at være et korrekt registreret grønlandsk selskab.

Selskabet må derudover alene udføre virksomhed i medfør af udnyttelsestilladelser i henhold til denne inatsisartutlov og må ikke sambeskattes med andre selskaber, medmindre der er tale om tvungen sambeskatning.

For at et selskab efter forslaget kan meddeles en udnyttelsestilladelse, skal selskabet derudover råde over sin formue og ikke være i betalingsstansning, under konkurs eller i situationer, der kan sidestilles dermed.

Kravene skal være opfyldt under hele tilladelsesperioden for udnyttelsestilladelsen. Hvis en rettighedshaver går i betalingsstandsning, tilbagekaldes udnyttelsestilladelsen efter forslaget. Det er efter bestemmelsen ikke muligt at overdrage en udnyttelsestilladelse efter forslaget til et selskab, der ikke opfylder kravene fastsat i stk. 7.

Kravet om, at en rettighedshaver skal være et selskab, finder som udgangspunkt ikke anvendelse, medmindre andet er fastsat af Naalakkersuisut. Det skyldes blandt andet, at det for mange typer af potentielle rettighedshavere og tilladelser vurderes ikke at være et relevant krav eller at være et krav, der er vanskeligt at opfylde. Det kan for eksempel være tilfældet i forhold til nogle universitetsforskere, der ikke har mulighed for at rejse kapital i den størrelsesorden, der kræves for at oprette og drive et aktieselskab eller et anpartsselskab, eller som af andre grunde ikke vil eller kan oprette og drive et aktieselskab eller et anpartsselskab.

Naalakkersuisut må i de enkelte tilfælde vurdere og afgøre, om der bør stilles krav om, at en rettighedshaver skal være et grønlandsk selskab. Naalakkersuisut må i forbindelse dermed handle i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler og principper.

Til § 10

Bestemmelserne i § 10 svarer generelt til bestemmelserne i § 9. Bestemmelserne i § 9 finder anvendelse med hensyn til udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland. Bestemmelserne i § 10 finder anvendelse med hensyn til udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland.

Det følger af § 10, at udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland alene må ske i henhold til en tilladelse til udnyttelse, hvis krav derom følger af lovgivningen i det andet land. Det bestemmes videre, at en tilladelse kan meddeles af det andet land, hvis det andet land er part i Nagoyaprotokollen. Hvis det andet land ikke er part i

Nagoyaprotokollen, kan en tilladelse meddeles af Naalakkersuisut. Naalakkersuisut kan da på nærmere fastsatte vilkår meddele en tilladelse til udnyttelse af sådanne genetiske ressourcer. Det angives videre, at § 9 da finder tilsvarende anvendelse for en sådan tilladelse, og at fastsættelsen af tilladelsesvilkår dog skal ske i overensstemmelse med § 12. Det klargøres, at en sådan tilladelse til udnyttelse kun kan omfatte udbyttedeling mellem rettighedshaveren efter tilladelsen og det andet land, medmindre andet følger af internationale aftaler eller forpligtelser vedrørende genetiske ressourcer, som finder anvendelse i Grønland.

Til § 11

Til stk. 1

Det bestemmes, at Naalakkersuisut i en udnyttelsestilladelse kan fastsætte vilkår om, at en rettighedshaver skal indgå og opfylde en udbyttedelingsaftale med Naalakkersuisut om deling af udbytte, herunder økonomiske og ikke økonomiske fordele, ved udnyttelse af genetiske ressourcer.

Det tilsigtes med bestemmelsen at indføre et system vedrørende deling af udbytte og fordele, som følger af udnyttelse af genetiske ressourcer, som er i overensstemmelse med biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollens bestemmelser om udbyttedeling.

I overensstemmelse med biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollen deles det udbytte, der opstår ved udnyttelse af genetiske ressourcer samt de efterfølgende anvendelser og markedsføringer, på en rimelig og retfærdig måde.

Udbytte kan være økonomiske eller ikke-økonomiske fordele. I Nagoyaprotokollens bilag oplistes en række økonomiske og ikke-økonomiske fordele, som er omfattet af begrebet. Listen er ikke udtømmende.

Til stk. 2

I bestemmelsens stk. 2 gives eksempler på vilkår, der kan fastsættes i en udbyttedelingsaftale mellem rettighedshaveren og Naalakkersuisut. Naalakkersuisut kan i en udbyttedelingsaftale fastsætte nærmere vilkår for såvel rettighedshaveren som Naalakkersuisuts rettigheder vedrørende udnyttelsen af genetiske ressourcer, bestanddele deraf og resultater baseret derpå. Desuden kan Naalakkersuisut i en udbyttedelingsaftale efter forslaget fastsætte vilkår om Naalakkersuisuts medejendomsret til eller andre rettigheder vedrørende patentrettigheder og andre immaterielle rettigheder vedrørende udnyttelse af genetiske ressourcer, bestanddele deraf eller resultater baseret derpå, samt vilkår for salg af rettigheder og betaling af vederlag i forbindelse med salg af og overdragelse af brugsretten med videre til sådanne patentrettigheder og immaterielle rettigheder.

Til stk. 3

Det fastsættes, at udbyttedelingsaftalen reguleres af og skal være i overensstemmelse med forslaget, tilladelsesvilkår, bestemmelser fastsat efter forslaget og internationale aftaler og forpligtelser.

Til stk. 4

Der gives en generel hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om alle relevante forhold vedrørende udbyttedelingsaftaler, herunder betaling af vederlag til Grønlands Selvstyre og vilkår i forbindelse hermed.

Til stk. 5

Bestemmelsen finder anvendelse i tilfælde, hvor en part foretager eller har foretaget udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland uden en udnyttelsestilladelse dertil. Efter forslaget § 30 finder forslaget anvendelse på alle genetiske ressourcer i og fra Grønland, uanset om de er udnyttet før eller efter inatsisartutlovens ikrafttræden, og uanset om udnyttelsen er sket eller ikke sket i overensstemmelse med inatsisartutloven og internationale aftaler og forpligtelser, som finder anvendelse i Grønland.

Efter bestemmelsen i stk. 5 kan Naalakkersuisut fastsætte bestemmelser og træffe afgørelse om, at en part, der foretager eller har foretaget udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland uden en udnyttelsestilladelse dertil, skal indgå og opfylde en udbyttedelingsaftale med Naalakkersuisut om deling af udbytte, herunder økonomiske og ikke-økonomiske fordele, ved udnyttelse af genetiske ressourcer. Naalakkersuisut kan således sikre, at en part, der foretager eller har foretaget udnyttelse uden en udnyttelsestilladelse, uanset dette alligevel skal indgå og opfylde en udbyttedelingsaftale og således ikke kan omgå eller undgå forslagets krav om indgåelse og opfyldelse af en udbyttedelingsaftale.

Efter bestemmelsen i stk. 5 kan Naalakkersuisut fastsætte bestemmelser om alle relevante forhold vedrørende de nævnte udbyttedelingsaftaler, herunder om betaling af vederlag til Grønlands Selvstyre og skabelse eller sikring af andre økonomiske og ikke-økonomiske fordele for Grønlands Selvstyre i forbindelse med udnyttelsen af genetiske ressourcer.

Til § 12

Til stk. 1

Bestemmelserne i § 12 svarer generelt til bestemmelserne i § 11. Bestemmelserne i § 11 finder anvendelse med hensyn til udnyttelse i Grønland eller udlandet af genetiske ressourcer fra Grønland. Bestemmelserne i § 12 finder anvendelse med hensyn til udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland.

Efter § 12, stk. 1, kan Naalakkersuisut fastsætte bestemmelser og træffe afgørelse om, at en part, der foretager eller har foretaget udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland uden en tilladelse dertil fra det andet land, skal indgå og opfylde en

udbyttedelingsaftale med det andet land, hvis et krav om en udbyttedelingsaftale følger af lovgivningen i det andet land. Det fastslås videre, at § 11 finder tilsvarende anvendelse, når Naalakkersuisut fastsætter bestemmelser og træffer afgørelse om en sådan udbyttedelingsaftale. Desuden klargøres det, at en sådan udbyttedelingsaftale kun omfatter udbyttedeling mellem parten, der foretager eller har foretaget udnyttelse, og det andet land.

Til stk. 2

Bestemmelserne i stk. 1 finder anvendelse, hvis en part foretager eller har foretaget udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland uden en tilladelse dertil fra det andet land.

Bestemmelsen i stk. 2 finder anvendelse, hvis en part foretager eller har foretaget udnyttelse i Grønland af genetiske ressourcer fra et andet land end Grønland med en tilladelse dertil fra det andet land, men uden en udbyttedelingsaftale med det andet land, og et krav om en udbyttedelingsaftale følger af lovgivningen i det andet land. Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut da fastsætte bestemmelser og træffe afgørelse om, at stk. 1 også finder anvendelse for denne part i dette tilfælde. Naalakkersuisut kan dermed fastsætte bestemmelser og træffe afgørelse om, at parten skal indgå og opfylde en udbyttedelingsaftale med det andet land.

Til § 13

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver, at der for en udnyttelsestilladelse kan fastsættes gebyrer. Sådanne gebyrer kan fastsættes for tilladelsens meddelelse eller for en forlængelse eller overdragelse af tilladelsen samt for andre tilfælde, hvor der af myndighederne foretages myndighedsbehandling vedrørende tilladelsen.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut endvidere fastsætte bestemmelser om en rettighedshaver eller anden aftaleparts betaling af tilsvarende gebyrer for myndighedsbehandling vedrørende en udbyttedelingsaftale.

Til § 14

Bestemmelsen vedrører opkrævning af betaling af udgifter i forbindelse med myndighedsbehandlingen fra rettighedshavere, aftaleparter og andre omfattende af forslaget.

Betalingen for myndighedsbehandlingen planlægges opkrævet på baggrund af en timesats for det aktuelle timeforbrug ved tilsynets udøvelse, herunder meddelelse af tilladelser og indgåelse af udbyttedelingsaftaler. Bestemmelsen udgør hjemmelsgrundlaget for Naalakkersuisuts opkrævning af betaling for udgifter, der afholdes af Naalakkersuisut i

forbindelse med sags- og myndighedsbehandling efter forslaget. Bestemmelsen omfatter for eksempel udgifter til sagsbehandling, tilsyn, anden myndighedsbehandling og eksterne rådgivere og konsulenter med videre.

Enhver udgift kan opkræves som gebyr, afgift eller udgiftsrefusion, i det omfang betalingen modsvarer den ydelse, der leveres af Naalakkersuisut. Der tilsigtes således ikke, at der med hjemmel i denne bestemmelse kan opkræves gebyrer, afgifter eller udgiftsrefusion, ud over de beløb, Naalakkersuisut har afholdt eller forventer at anvende til sags- og myndighedsbehandling og andre myndighedsaktiviteter vedrørende den pågældende udnyttelsestilladelse, udbyttedelingsaftale eller sag. Betalingen for myndighedsbehandlingen med videre kan blandt andet opkræves på baggrund af en timesats for det aktuelle tidsforbrug ved myndighedsbehandlingen med videre.

Til § 15

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver, at der ikke kan ske direkte eller indirekte overdragelse af en udnyttelsestilladelse eller en udbyttedelingsaftale uden Naalakkersuisuts godkendelse. En overdragelse vil kunne foreligge enten som en direkte overdragelse, hvor selve udnyttelsestilladelsen eller udbyttedelingsaftalen overdrages fra en part til en anden part, eller som en indirekte overdragelse, hvor selve udnyttelsestilladelsen eller udbyttedelingsaftalen ikke overdrages, men hvor rettighedshaveren eller aftaleparten selv er genstand for overdragelsen. Dette kan for eksempel ske i form af overdragelse af aktieposter eller udstedelse af nye aktieposter af en størrelse, der kan give bestemmende indflydelse over selskabet, eller ved indgåelse af aftaler, der har samme virkning.

I forbindelse med en overdragelse vil det ved myndighedens godkendelse blandt andet skulle sikres, at grundlaget for opfyldelsen af de forpligtelser, der påhviler rettighedshaveren efter udnyttelsestilladelsen eller aftaleparten efter udbyttedelingsaftalen, ikke forringes eller fjernes ved overdragelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at en udnyttelsestilladelse meddelt efter forslaget eller udbyttedelingsaftale indgået efter forslaget er undtaget fra retsforfølgelse.

Ved retsforfølgning forstås retlig forfølgning fra aftaleerhververe eller kreditorer.

Bestemmelsen sikrer, at en aftaleerhverver eller en kreditor ikke kan overtage eller behæfte en tilladelse efter dette forslag.

Bestemmelsen er ikke et udtryk for en stillingtagen til muligheden for at indbringe en tilladelse for domstolene med henblik på prøvelse af eksempelvis dens gyldighed eller virkninger.

Til § 16

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte næremere vilkår om bortfald eller tilbagekaldelse af en udnyttelsestilladelse meddelt efter forslaget.

Til § 17

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte bestemmelser og vilkår om rettighedshaverens forpligtelser efter tilladelsens ophør, herunder fortsatte forpligtelser efter en udbyttedelingsaftale med videre. Efter en tilladelsesperiode for en udnyttelsestilladelse er ophørt, kan det fortsat være relevant for Naalakkersuisut at sikre, at rettighedshaveren også i fremtiden opfylder vilkår om udnyttelse af genetiske ressourcer og udbytte i forbindelse dermed.

Til § 18

Til stk. 1

Bestemmelsen skal bidrage til at understøtte Naalakkersuisuts mulighed for at sikre Grønlands Selvstyres rettigheder vedrørende genetiske ressourcer i og fra Grønland. Efter bestemmelsen skal Naalakkersuisut informeres om enhver form for publikation eller anden offentliggørelse af undersøgeles- eller forskningsresultater med videre vedrørende genetiske ressourcer fra Grønland. Informationspligten indtræder senest umiddelbart efter publikationen eller den anden offentliggørelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at enhver form for offentliggørelse skal ske med respekt for Grønlands rettigheder over de genetiske ressourcer og med henvisning til, at de genetiske ressourcer har deres oprindelse i Grønland.

Til stk. 3

Grønlands Selvstyre skal informeres ved, at den pågældende sender kopi af publikationen eller den anden offentliggørelse til Naalakkersuisut.

Ved enhver offentliggørelse af resultater baseret på genetiske ressourcer, er enhver, der medvirker til offentliggørelse, forpligtet til at anføre en række henvisninger, jf. biodiversitetskonventionen. Der skal blandt andet henvises til, at materialet har sin oprindelse i Grønland, at adgangen til de genetiske ressourcer er sket i henhold til en meddelt udnyttelsestilladelse, og indsamlingen er sket på en bæredygtig måde. Udnyttelse af resultaterne kommercielt, skal det fremgå af publikationen eller den anden offentliggørelse, at materialet er udnyttet i henhold til en udnyttelsestilladelse efter forslaget.

Hensigten med informationspligten er ikke at afskære nogen fra at publicere skrifter vedrørende genetiske ressourcer. Hensigten er derimod at bidrage til at sikre Grønlands Selvstyres rettigheder, således at Grønlands Selvstyre får den retmæssige andel af eventuelle økonomiske og videnskabelige resultater baseret på genetiske ressourcer.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår, at publikationer efter stk. 1 vil blive offentliggjort på den offentlige database efter forslaget som nævnt i kapitel 5.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan indgå en aftale med en rettighedshaver, en aftalepart eller en anden part om vilkår og rammer for publikationen eller den anden offentliggørelse. Naalakkersuisut kan i denne aftale fastsætte nærmere bestemte vilkår for offentliggørelsen.

Til § 19

Til stk. 1

Efter bestemmelsen skal Naalakkersuisut informeres om enhver forestående patentering, der foretages for en rettighedshaver, en aftalepart eller en anden part, og som vedrører en teknologi eller en opfindelse baseret på genetiske ressourcer fra Grønland. Informationen skal blandt andet ske for at bidrage til at styrke Naalakkersuisuts muligheder for at sikre Grønlands Selvstyrets rettigheder og være orienteret om patenter eller patentansøgninger eller anden registrering på baggrund af sådanne genetiske ressourcer, bestanddele deraf eller resultater baseret derpå.

Informationspligten indebærer, at en rettighedshaver, en aftalepart eller en anden part indsender kopi af ansøgningen om patentering eller anden registrering til Naalakkersuisut i forbindelse med, at ansøgningen finder sted. Naalakkersuisut træffer nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at kun et begrænset antal personer har adgang til sådanne oplysninger, og at oplysningerne behandles som fortrolige oplysninger.

Ansøgning om patentering kan indgives til flere forskellige patentmyndigheder. Informationspligten vedrørende patentering gælder uanset, hvortil patentansøgningen indgives, herunder eksempelvis til det europæiske patentværk (EPO) eller World Intellectual Property Organization (WIPO) med videre.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for informationspligten. De nærmere regler vil blandt andet kunne omfatte den praktiske håndtering af informationspligten, herunder regler om fremsendelse af kopi og antal eksemplarer.

Til § 20

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan oprette en offentlig database. Biodiversitetskonventionen og Nagoyaprotokollen beskriver begge, at de genetiske ressourcer og viden og teknolog, som stammer fra genetiske ressourcer, skal være tilgængelige. Det kan være økonomisk krævende at rejse til Grønland, og dette kan være med til at begrænse udenlandske forskeres udnyttelse af grønlandske genetiske ressourcer i deres arbejde. En database efter forslaget vil gøre det muligt for forskere og andre at indhente oplysninger og viden om genetiske ressourcer online og uden at skulle rejse til Grønland.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser for den offentlige database efter stk. 1, herunder hvilke oplysninger der skal ligge på databasen, i hvilken form de skal ligge, hvilke krav der skal opfyldes, før en ansøger kan anvende information fra den offentlige database, samt betaling for brug af databasen med videre.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan indgå aftale med en virksomhed eller institution om driften af databasen.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og vilkår om anvendelse for Grønland af danske databaser.

Til stk. 5

Bestemmelsen er indsat med henblik på, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og vilkår om oprettelse eller anvendelse af andre databaser, der er omfattet af internationale aftaler eller forpligtelser, som finder anvendelse i Grønland.

Til § 21

Til stk. 1

Efter bestemmelsen har en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse pligt til at rapportere om udnyttelsen af genetiske ressourcer og andre aktiviteter omfattet af tilladelsen og resultaterne deraf. En aftalepart efter en udbyttedelingsaftale har en tilsvarende pligt til at rapportere om udnyttelsen af genetiske ressourcer og andre aktiviteter omfattet af aftalen og resultaterne deraf. Bestemmelsen angiver, at rapportering skal ske regelmæssigt, men ikke hvor ofte. Bestemmelser om hyppighed kan fastsættes i tilladelsesvilkårene eller i udbyttedelingsaftalen.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser og vilkår om en rettighedshavers eller aftaleparts indsendelse af rapporter, herunder for eksempel hvor ofte der skal indsendes rapporter med videre.

Til stk. 3

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser eller vilkår for, hvordan rapporteringen skal finde sted, herunder for eksempel på et af Naalakkersuisut udarbejdet ansøgningskema eller på en bestemt hjemmeside med videre.

Til stk. 4

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte bestemmelser og vilkår om, at en rettighedshaver skal opfylde andre rapporteringskrav, der følger af internationale aftaler og forpligtelser. Bestemmelsen omfatter blandt andet krav om sådan rapportering til danske myndigheder og internationale organisationer.

Til § 22

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut er tilsynsførende myndighed. Naalakkersuisut fører tilsyn med rettighedshavere, aftaleparter og andre parter aktiviteter og forhold omfattet af forslaget, herunder bestemmelser og vilkår fastsat efter forslaget.

Bestemmelsen giver hjemmel for Naalakkersuisuts meddelelse af påbud. Manglende overholdelse af forslaget eller bestemmelser, der er fastsat i medfør af forslaget, herunder i en bekendtgørelse eller som tilladelsesvilkår, kan give grundlag for meddelelse af et påbud om at overholde forslaget eller bestemmelserne. Påbuddet kan meddeles til rettighedshavere, aftaleparter og andre parter, som er omfattet af forslaget.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder hjemmel til, at tilsynsmyndigheden uden retskendelse kan få adgang til alle dele af virksomheder og aktiviteter, som er omfattet af forslaget, hvis det er påkrævet for at kunne udføre tilsynsopgaver. Ved adgang uden retskendelse skal medarbejderne legitimere sig.

Til stk. 3

Rettighedshavere, aftaleparter og andre omfattet af forslaget skal meddele de oplysninger, der er nødvendige for, at Naalakkersuisut kan foretage korrekt myndighedsbehandling, herunder føre tilsyn med aktiviteter i medfør af forslaget. Naalakkersuisut kan bestemme, hvilke oplysninger der skal meddeles, i hvilket format oplysningerne skal meddeles med videre.

Til § 23

Til stk. 1

Bestemmelserne i § 23 har blandt andet til formål at sikre, at lovgivningen i Grønland er i overensstemmelse med de krav, Nagoyaprotokollen stiller til enhver part i protokollen (tilsluttet stat), således at Nagoyaprotokollen i fremtiden vil kunne gennemføres i Grønland.

Efter Nagoyaprotokollens artikel 13, stk. 1, er det et krav, at enhver part i protokollen (tilsluttet stat) opretter et nationalt kontaktpunkt for oplysninger om procedureerne og bestemmelserne om adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer.

Til stk. 2

Bestemmelsen i forslaget er indsat for at give hjemmel til, at et nationalt kontaktpunkt for Grønland kan etableres og fungere. Efter bestemmelsen kan det ske på to måder. Den ene mulighed er, at Naalakkersuisut indgår en aftale med den danske regering om, at regeringen er og fungerer som det nationale kontaktpunkt for Grønland for oplysninger om procedureerne og bestemmelserne om adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer. Den anden mulighed er, at Naalakkersuisut, efter aftale derom med regeringen, fastsætter bestemmelser om, at Naalakkersuisut er det nationale kontaktpunkt for Grønland for oplysninger om procedureerne og bestemmelserne om adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer.

Til stk. 3

Efter Nagoyaprotokollens artikel 13, stk. 2, skal enhver part i protokollen (tilsluttet stat) udpege en eller flere nationale myndigheder for adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer.

Det fastslås i bestemmelsen, at Naalakkersuisut er den nationale myndighed for Grønland for adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer. Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte bestemmelser om sine kompetencer og funktioner som den nationale myndighed for Grønland og om sit samarbejde med andre nationale myndigheder, herunder danske myndigheder, i forbindelse dermed.

Til stk. 4

Efter Nagoyaprotokollens artikel 17, stk. 1, litra a, skal enhver part i protokollen (tilsluttet stat) udpege et eller flere nationale kontrolsteder for adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer.

Det fastslås i bestemmelsen, at Naalakkersuisut er det nationale kontrolsted for Grønland for adgang til og udnyttelse af genetiske ressourcer. Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte bestemmelser om sine kompetencer og funktioner som det nationale kontrolsted for Grønland og om sit samarbejde med andre nationale myndigheder, herunder danske myndigheder, i forbindelse dermed.

Til stk. 5

Efter Nagoyaprotokollens artikel 14 skal enhver part i protokollen (tilsluttet stat) samarbejde med det Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele, som er oprettet og drives efter artikel 14. Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele bidrager til at sikre, at udnyttelse af genetiske ressourcer sker i overensstemmelse med internationale regler og relevante nationale regler.

Det fastslås i bestemmelsen, at Naalakkersuisut er den nationale myndighed for Grønland for samarbejde med Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele. Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte bestemmelser om sine kompetencer og funktioner som national myndighed for Grønland for samarbejde med Clearinghouse for Adgang og Fordeling af Fordele og om sit samarbejde med andre nationale myndigheder, herunder danske myndigheder, i forbindelse dermed.

Til § 24

Det angives i Nagoyaprotokollens artikel 17, stk. 2, at en tilladelse under visse betingelser udgør et internationalt anerkendt overensstemmelsescertifikat. Et internationalt anerkendt overensstemmelsescertifikat er dokumentation for, at der er givet adgang til den genetiske ressource, det dækker, på grundlag af et forudgående informeret samtykke, og at der er etableret indbyrdes aftalte vilkår, som fastsat i de love eller reguleringer vedrørende adgang og fordeling af fordele, som gælder hos den part, der giver forudgående informeret samtykke. Se Nagoyaprotokollens artikel 17, stk. 3. Bestemmelsen i forslaget er indsat med henblik på, at Naalakkersuisut blandt andet kan fastsætte nærmere bestemmelser og vilkår derom, hvis der måtte opstå behov derfor.

Naalakkersuisut kan også fastsætte andre bestemmelser om udstedelse og anvendelse med videre af internationalt anerkendte overensstemmelsescertifikater.

Til § 25

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser og vilkår for alle aktiviteter og forhold, som er omfattet af forslaget, og at det da må ske i overensstemmelse med forslagets formål.

Til § 26

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver, i hvilke tilfælde der kan idømmes bøde i henhold til kriminallov for Grønland.

Til stk. 2.

Bestemmelsen giver hjemmel til, at det i regler udstedt i medfør af forslaget kan fastsættes, at der kan idømmes foranstaltning i form af bøde.

Til stk. 3

Hvis der udformes bestemmelser som nævnt i stk. 2, og disse bestemmelser hjemler bøde, kan bøden pålægges en juridisk person efter reglerne i kriminallov for Grønland.

Til stk. 4

Bestemmelsen angiver, at alle bøder, der idømmes i medfør af inatsisartutloven eller bestemmelser og vilkår fastsat i medfør af inatsisartutloven, tilfalder landskassen.

Til § 27

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut har mulighed for at fastsætte nærmere regler om erstatning til fordel for landskassen samt om konfiskation til fordel for Grønlands Selvstyre af ulovligt opnåede gevinster og immaterielle rettigheder.

Til § 28

Stk. 1

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser med videre om afgørelser af tvister vedrørende forhold omfattet af forslaget og internationale aftaler og forpligtelser. Det kan blandt andet bestemmes, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om afgørelse af tvister ved nationale domstole i Danmark eller Grønland, ved voldgift eller ved anvendelse af andre tvisteløsningsordninger efter internationale aftaler.

Stk. 2

Det fastsættes, at der ved afgørelse af tvister, jf. stk. 1, skal anvendes grønlandsk ret samt dansk og international ret, som finder anvendelse i Grønland.

Til § 29

Bestemmelsen angiver ikrafttrædelsesdagen og ophæver med virkning fra denne dag landstingslov nr. 20 af 20. november 2006 om kommerciel og forskningsmæssig anvendelse af biologiske ressourcer.